

P08

Preventivní program školy

pro školní rok 2026/2027

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba

Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

Č.j.: MOZ/373/2026/PED, DML/88/2026, Spisový znak 2.1 Skartační znak A5

Sídlo školy: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice

IČO: 71341447

IZO MŠ: 181 034 018

IZO ZŠ: 181033704

Sídlo Domova mládeže: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice

IČO: 04803981

Zpracovaly: Iva Petříková, Pavla Ludvíková (Codexis)

Ředitelka školy: Mgr. Táňa Kadlecová

Ředitelka domova mládeže:

Mgr. Táňa Kadlecová, tel.: 734 685 535,

e-mail: tana.kadlecova@montessorimozaika.cz

Vedoucí školního poradenského pracoviště, výchovný poradce, speciální pedagog:

Bc. Pavla Ludvíková, DiS.

e-mail: pavla.ludvikova@montessorimozaika.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Iva Petříková

e-mail: iva.petrikova@montessorimozaika.cz

Úvod

Minimální preventivní program je dokument určený pro žáky, pedagogické a nepedagogické pracovníky školy a je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Je zaměřen na problematiku prevence sociálně patologických jevů a jeho cílem je vytvořit příznivé sociální klima ve škole, upevňovat v žácích postoje, které vedou k respektování druhých, školního i životního prostředí.

Charakteristika školky a školy (včetně Domova mládeže)

Soukromá Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba a Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba (dále jen „Mozaika“) sídlí na adrese Myšlínská 30, Mnichovice. Je zařazena do sítě škol MŠMT. Jedná se o školu, ve které využíváme přístupy, metody a postupy Montessori pedagogiky.

Situována je do budovy bývalého hotelu s velkým pozemkem, jehož součástí je rybník. Na pozemku je zahrada, která je využívána pro sportovní, relaxační i výukové aktivity, stejně jako nedaleký les. Součástí budovy je školní jídelna. Škola má rodinný charakter, umožňuje integraci dětí cizinců a realizuje školku, první i druhý stupeň základního vzdělávání.

Na plnění minimálního preventivního programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci v průběhu výuky. Dále i nepedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci a děti samotné. Sdílíme oblasti výchovy a společně se podílíme na řešení konkrétních situací.

Analýza výchozí situace – rizikové a ochranné faktory

Preventivní program školy vychází z průběžné analýzy podmínek školy, potřeb žáků, zkušeností pedagogických pracovníků, vyhodnocení preventivních aktivit předchozího období a aktuální situace v jednotlivých třídách a skupinách. Při plánování prevence zohledňujeme jak rizikové faktory, které mohou zvyšovat pravděpodobnost vzniku obtíží nebo rizikového chování, tak ochranné faktory, které naopak podporují zdravý vývoj, psychickou odolnost a bezpečné vztahy.

Rizikové faktory a oblasti zvýšené pozornosti

Dopravní situace v okolí školy

Budova školy se nachází v klidné lokalitě na okraji obce, avšak v bezprostřední blízkosti hlavní komunikace bez chodníků. Zvýšenou pozornost proto věnujeme bezpečnému pohybu dětí v okolí školy, nácviku správného přecházení komunikace a osvojování pravidel bezpečného chování v silničním provozu. Tyto dovednosti jsou se žáky pravidelně opakovány.

Změny prostředí a přechody mezi vzdělávacími etapami

Za období vyžadující zvýšenou preventivní pozornost považujeme přechod z mateřské školy do základní školy, přechody mezi věkovými skupinami a třídami a zejména přechod žáků do starší školní třídy spojený s pobytem v Domově mládeže. Tyto změny mohou být spojeny s nejistotou, zvýšeným stresem, změnou sociální skupiny a potřebou adaptovat se na nové prostředí a pravidla.

Zvýšenou pozornost věnujeme rovněž nově příchozím žákům a jejich začlenění do již vytvořeného kolektivu.

Individuální faktory zvyšující potřebu podpory

Zvýšenou míru podpory mohou potřebovat zejména žáci, u nichž se objevují obtíže v sociálních vztazích, vzdělávání, adaptaci, zvládání emocí či náročných životních situací, případně další faktory, které mohou zvyšovat jejich zranitelnost. Potřeba podpory je posuzována individuálně a bez stigmatizace dítěte.

Ochranné faktory školy

Za významné ochranné faktory považujeme zejména:

- individuální a respektující přístup vycházející z principů Montessori pedagogiky,
- malé a věkově smíšené skupiny,
- dlouhodobé a blízké vztahy mezi dětmi a pedagogy,
- otevřenou a bezpečnou komunikaci,
- dostupnost dospělého, na kterého se dítě může obrátit,
- podporu odpovědnosti, samostatnosti a rozhodování,
- komunitní a třídní kruhy,
- spolupráci mezi dětmi různého věku a vrstevnickou podporu,
- pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci,
- spolupráci pedagogických pracovníků a školního poradenského pracoviště,
- návaznost mateřské a základní školy,
- systematickou práci s klimatem tříd,
- podporu zdravého životního stylu a wellbeingu,
- spolupráci s odbornými poradenskými a preventivními pracovišti.

Adaptace a podpora wellbeingu

Klíčovou součástí preventivního působení školy je podpora psychické pohody a wellbeingu žáků a vytváření prostředí, v němž se děti cítí bezpečně, přijímaně a mají možnost požádat o pomoc.

Na začátku každého školního roku se žáci seznamují s prostředím školy, jednotlivými částmi budovy, třídami, školní jídelnou, zahradou a pravidly bezpečného pohybu. Důraz je kladen nejen na fyzickou orientaci v prostředí, ale také na vytváření pocitu jistoty a sounáležitosti.

Při přechodech mezi vzdělávacími etapami využíváme postupné seznamování s novým prostředím, společné aktivity se staršími spolužáky, vrstevnickou podporu a přímou zkušenost. Děti z mateřské školy se se školním prostředím seznamují také prostřednictvím programu Maxík. Žáci 6. ročníku zpravidla absolvují dvoutýdenní adaptační pobyt se skupinou žáků 7.-9. ročníku. Nově přijímaným žákům umožňujeme týdenní zkušební pobyt.

Cílem těchto opatření je snižovat nejistotu spojenou se změnou prostředí, podporovat vytváření bezpečných vztahů a umožnit včas zachytit případné adaptační obtíže.

Pojetí primární prevence ve škole

Preventivní působení školy je koncipováno jako dlouhodobý, systematický a vzájemně provázaný proces. Nespoléháme pouze na jednorázové preventivní akce, ale propojujeme každodenní pedagogickou práci, budování bezpečného klimatu školy, rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí žáků, cílené preventivní aktivity a podle potřeby spolupráci s externími odborníky.

Preventivní působení přizpůsobujeme věku, potřebám a aktuální situaci žáků. Důraz klademe na pozitivní formy prevence, rozvoj dovedností, bezpečných způsobů rozhodování, zdravých vztahů a schopnosti vyhledat pomoc.

Zásady preventivního působení školy

Při plánování a realizaci preventivních aktivit vycházíme ze zásad efektivní primární prevence. Preventivní působení školy je:

- **včasné a dlouhodobé** – začíná od nejnižšího věku a kontinuálně provází žáky v průběhu jejich vzdělávání,
- **systematické a kontinuální** – jednotlivé aktivity na sebe navazují a jsou součástí dlouhodobého preventivního působení školy,
- **komplexní** – propojuje práci se žáky, třídními kolektivy, pedagogickými pracovníky, zákonnými zástupci a podle potřeby externími odborníky,
- **přiměřené věku a potřebám žáků** – obsah, forma i intenzita preventivního působení odpovídají vývojové úrovni, potřebám a aktuální situaci žáků,
- **zaměřené na rozvoj ochranných faktorů** – podporuje zdravé sebepojetí, sociální a komunikační dovednosti, bezpečné vztahy, odpovědné rozhodování a schopnost vyhledat pomoc,

- **interaktivní a založené na aktivním zapojení žáků** – využívá diskusi, prožitkové a kooperativní metody, reflexi, modelové situace a další formy aktivního učení,
- **založené na spolupráci a odbornosti** – vychází ze spolupráce pedagogických pracovníků, školního poradenského pracoviště, rodiny a podle potřeby dalších odborníků,
- **průběžně vyhodnocované** – preventivní aktivity a jejich přínos jsou sledovány a výsledky evaluace jsou využívány při plánování dalšího preventivního působení.

Úrovně specifické primární prevence

Při plánování a realizaci specifické prevence rozlišujeme podle míry ohrožení žáků:

Všeobecnou primární prevenci, která je určena všem žákům nebo celým třídním kolektivům. Jejím cílem je předcházet vzniku rizikového chování a rozvíjet znalosti, postoje a dovednosti podporující zdravý a bezpečný způsob života.

Selektivní primární prevenci, která je určena skupinám žáků, u nichž jsou přítomny zvýšené rizikové faktory. Podoba podpory vychází z potřeb konkrétní skupiny a v případě potřeby je realizována ve spolupráci s odbornými pracovišti.

Indikovanou primární prevenci, která je určena jednotlivcům nebo menším skupinám žáků s výraznými rizikovými faktory nebo počínajícími projevy rizikového chování. Indikovaná primární prevence je zaměřena na jednotlivce nebo menší skupiny žáků s výraznými rizikovými faktory nebo počínajícími projevy rizikového chování. Pokud škola identifikuje potřebu indikované prevence, zajišťuje ve spolupráci se zákonnými zástupci a příslušnými odbornými pracovišti návaznou odbornou podporu odpovídající potřebám žáka.

Oblasti primární prevence rizikového chování

Škola se v rámci specifické primární prevence věnuje zejména oblastem vymezeným aktuálními metodickými dokumenty MŠMT. Konkrétní rozsah a intenzita preventivních aktivit vycházejí z věku žáků, aktuálních potřeb školy, situace jednotlivých tříd a vyhodnocení preventivního programu.

Jednotlivé oblasti, krátkodobé cíle, formy realizace, cílové skupiny, odpovědnosti a způsoby vyhodnocení jsou uvedeny v ročním plánu preventivních aktivit.

Školní preventivní tým a koordinace prevence

Primární prevence je společnou odpovědností školy a je založena na vzájemné spolupráci vedení školy, školního metodika prevence, výchovného poradce, dalších členů školního poradenského pracoviště a všech pedagogických pracovníků.

Ředitel školy:

- odpovídá za vytvoření podmínek pro realizaci preventivního programu školy,
- podporuje funkční systém prevence a spolupráci jednotlivých pracovníků školy,
- zajišťuje personální a organizační podmínky pro preventivní a poradenskou činnost,
- podporuje odborné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence,
- spolupracuje s členy školního poradenského pracoviště a dalšími odbornými institucemi,
- podle potřeby svolává jednání k řešení závažných výchovných nebo preventivních situací,
- podílí se na vyhodnocování účinnosti preventivních opatření v kontextu celé školy.

Školní metodik prevence:

- koordinuje tvorbu, realizaci a vyhodnocování preventivního programu školy,
- sleduje aktuální potřeby školy v oblasti prevence a podílí se na plánování preventivních opatření,
- poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům,
- koordinuje a podle potřeby realizuje aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování,
- sleduje klima a vztahy v třídních kolektivech a podle potřeby se podílí na jejich orientačním šetření,
- vyhledává žáky s rizikem či projevy rizikového chování, podílí se na nastavení vhodné podpory a podle potřeby koordinuje kontakt s odpovídajícím odborným pracovištěm,
- vede příslušnou dokumentaci preventivních aktivit,
- spolupracuje se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními, odbornými organizacemi a dalšími institucemi v oblasti prevence,
- sleduje a vyhodnocuje účinnost preventivních aktivit a navrhuje jejich případné úpravy,
- průběžně sleduje aktuální metodická doporučení a odborné poznatky v oblasti primární prevence.

Výchovný poradce:

- poskytuje žákům a zákonným zástupcům poradenskou podporu,
- spolupracuje s třídními učiteli, školním metodikem prevence a dalšími členy školního poradenského pracoviště,
- podílí se na včasném zachycení vzdělávacích, výchovných a adaptačních obtíží žáků,
- koordinuje podle své působnosti spolupráci s příslušnými poradenskými zařízeními,
- podílí se na realizaci opatření vyplývajících z preventivního programu,
- navrhuje a konzultuje s vedením školy další postup v případech vyžadujících zvýšenou podporu.

V oblasti kariérového poradenství poskytuje pověřený pracovník individuální a skupinové konzultace žákům a jejich zákonným zástupcům a podporuje je při rozhodování o další vzdělávací cestě.

Pedagogičtí pracovníci:

- v každodenní pedagogické práci podporují osobnostní a sociální rozvoj žáků, respektující vztahy a bezpečné klima,
- pracují se žáky v souladu se školním vzdělávacím programem a preventivním programem školy,
- průběžně sledují potřeby jednotlivých žáků a situaci v třídním kolektivu,
- všímají si změn v chování, vztazích, docházce či školním fungování žáků, které mohou signalizovat obtíže,
- informace o závažných nebo opakovaných projevech rizikového chování předávají podle stanovených postupů příslušným pracovníkům školy,
- spolupracují se školním metodikem prevence, výchovným poradcem a vedením školy,
- komunikují se zákonnými zástupci a podle potřeby se podílejí na nastavení podpory žáka,
- účastní se vyhodnocování preventivních aktivit a sdílejí poznatky o potřebách jednotlivých tříd.

Spolupráce se zákonnými zástupci a externími subjekty

Spolupráci se zákonnými zástupci považujeme za významný ochranný faktor. Probíhá prostřednictvím individuálních konzultací, třídních setkání, společných akcí, vzdělávacích aktivit a průběžné komunikace.

Podle charakteru a závažnosti situace škola spolupracuje také se školskými poradenskými zařízeními, odbornými preventivními organizacemi, orgány sociálně-právní ochrany dětí, zdravotnickými službami a dalšími relevantními institucemi.

Externí odborníci jsou využíváni jednak v rámci plánovaných preventivních programů, jednak podle aktuální potřeby v situacích, kdy řešení přesahuje kompetence či možnosti pedagogických pracovníků školy.

Cíle preventivního programu

Hlavním cílem Preventivního programu školy je prostřednictvím systematického a dlouhodobého preventivního působení minimalizovat vznik rizikového chování, posilovat ochranné faktory a vytvářet bezpečné a podporující prostředí pro zdravý osobnostní, sociální a vzdělávací rozvoj žáků.

Preventivní působení školy směřuje zejména k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli sebekognání, zdravé sebepojetí, sebeúctu a sebereflexi,
- získávali sociální a komunikační dovednosti potřebné pro zdravé vztahy,
- byli schopni konstruktivně řešit konflikty a náročné situace,
- uměli rozpoznat rizikovou nebo ohrožující situaci a věděli, kde a jak vyhledat pomoc,
- rozvíjeli schopnost odpovědného a bezpečného rozhodování,
- osvojovali si zdravý životní styl,

- respektovali druhé lidi, jejich hranice a individuální odlišnosti,
- přebírali přiměřenou odpovědnost za své chování a jednání,
- bezpečně se orientovali v reálném i digitálním prostředí,
- podíleli se na vytváření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí školy.

Dlouhodobé a střednědobé cíle programu a krátkodobé cíle propojené s konkrétními aktivitami pro příslušný školní rok jsou dále rozpracovány v navazujících částech Preventivního programu školy.

Podpora žáků se zvýšenou potřebou individuální podpory

Součástí vytváření bezpečného a inkluzivního prostředí je včasné rozpoznání žáků, kteří mohou z různých důvodů potřebovat zvýšenou míru podpory. Preventivní působení školy se proto propojuje s poradenskou a pedagogickou podporou žáků.

Podpora nadaných žáků

Podpora nadaných žáků je součástí individuálního přístupu školy a vytváření podmínek pro zdravý rozvoj každého dítěte. Nenaplnění vzdělávacích potřeb může u některých žáků vést k frustraci, snížení motivace, obtížím ve vztazích či dalším problémům.

V souladu s principy Montessori pedagogiky umožňujeme žákům postupovat přiměřeně jejich možnostem a tempu, rozvíjet jejich silné stránky a získávat nové podněty a výzvy. Využíváme diferencované a rozšiřující úkoly, projektovou práci, spolupráci se staršími spolužáky a podle zájmu také účast v soutěžích a olympiádách.

Cílem podpory je především udržet zdravou motivaci žáka, podpořit jeho pozitivní sebepojetí, sociální začlenění a vytvořit podmínky pro přiměřený rozvoj jeho schopností.

Žáci ohrožení školním neúspěchem

Zvýšenou pozornost věnujeme žákům, kteří z různých důvodů nedosahují očekávaných vzdělávacích výsledků nebo jejichž vzdělávací, osobní či sociální situace zvyšuje riziko školního neúspěchu.

Obtíže mohou souviset například se speciálními vzdělávacími potřebami, sociální nebo jazykovou situací, nedostatečnou podporou, obtížemi v adaptaci, nízkou sebedůvěrou, psychickou nepohodou nebo dalšími individuálními okolnostmi.

Potřeba podpory je zachycována prostřednictvím průběžného sledování pedagogů, hodnocení vzdělávacího pokroku, rozhovorů se žákem a komunikace se zákonnými zástupci. V případě potřeby škola zapojuje členy školního poradenského pracoviště a spolupracuje s PPP, SPC nebo dalšími odbornými službami.

Podpora vychází z individuálních potřeb dítěte a může zahrnovat diferenciaci výuky, úpravu pracovního tempa, práci v menší skupině, opakované procvičování, individuální podporu, podpůrná opatření doporučená poradenským zařízením a posilování motivace prostřednictvím pozitivní a konkrétní zpětné vazby.

Cílem není pouze zlepšení vzdělávacích výsledků, ale především předcházení dlouhodobému neúspěchu, ztrátě motivace, negativnímu sebepojetí, problematické docházce a dalším obtížím, které mohou zvyšovat zranitelnost žáka.

Kariérové poradenství jako součást podpory vzdělávací dráhy

Škola systematicky podporuje žáky při přechodu do dalšího stupně vzdělávání. Kariérové poradenství pomáhá žákům orientovat se v možnostech dalšího studia, poznávat vlastní silné stránky a realisticky uvažovat o své další vzdělávací a profesní cestě.

Kariérové poradenství probíhá průběžně během školního roku formou individuálních a skupinových konzultací. Do procesu jsou podle potřeby zapojováni také zákonní zástupci.

Kariérové poradenství není specifickou primární prevencí rizikového chování, ale představuje součást širšího systému podpory žáků a může působit jako ochranný faktor zejména při zvládání významných vzdělávacích přechodů.

Monitoring a evaluace preventivního programu

Preventivní program je průběžně sledován a pravidelně vyhodnocován. Evaluace slouží nejen k doložení uskutečněných aktivit, ale především k posouzení jejich potřebnosti, vhodnosti a přínosu pro žáky a školu. Celkové vyhodnocení Preventivního programu školy provádí školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy a pedagogickými pracovníky na konci školního roku. Výsledky evaluace jsou využity při aktualizaci programu a tvorbě plánu preventivních aktivit pro následující školní rok.

Při vyhodnocování využíváme podle povahy aktivity zejména:

- pozorování pedagogických pracovníků,
- reflexi a zpětnou vazbu žáků,
- zpětnou vazbu zákonných zástupců,
- sledování klimatu tříd,
- informace o výskytu a vývoji rizikového chování,
- informace o docházce a dalších ukazatelích relevantních pro konkrétní oblast,
- zápisy a reflexe pedagogických pracovníků,
- vyhodnocení externích preventivních programů,
- podle potřeby dotazníková či sociometrická šetření.

Vyhodnocení Preventivního programu školy je podkladem pro stanovení priorit, krátkodobých cílů a preventivních aktivit pro následující školní rok. Pokud se ukáže, že některé opatření neodpovídá aktuálním potřebám nebo nepřináší očekávaný přínos, je jeho podoba, intenzita nebo způsob realizace upraven.

Konkrétní cíle Preventivního programu školy:

Dlouhodobé cíle:

Oblast	Dlouhodobý cíl	Jak je naplňován v praxi
Osobnostní rozvoj žáků	Rozvíjet sebepoznání, zdravé sebepojetí, sebeúctu, sebereflexi a schopnost zvládat náročné situace bezpečným a konstruktivním způsobem.	Individuální přístup, třídní a komunitní kruhy, práce s emocemi, relaxační techniky, nácvik řešení konfliktů, podpora sebereflexe.
Sociální vztahy a komunikace	Rozvíjet respektující komunikaci, spolupráci, toleranci, vzájemnou pomoc a schopnost konstruktivně řešit konflikty.	Společné diskuse, práce ve dvojicích a skupinách, vrstevnické učení, společné projekty, mentoring starších žáků, modelové situace.
Bezpečné a respektující prostředí	Vytvářet bezpečné, respektující a podporující prostředí vycházející z Montessori hodnot a předcházet rizikovému chování.	Partnerský přístup, malé a věkově smíšené skupiny, zapojování žáků do rozhodování, otevřená komunikace, podpora samostatnosti, zodpovědnosti a respektu.
Zdraví, wellbeing a bezpečné rozhodování	Podporovat zdravý životní styl, odpovědnost za vlastní zdraví, psychickou pohodu a bezpečné rozhodování v reálném i digitálním prostředí.	Pohybové aktivity, pobyt venku, zdravé stravování, příprava svačin a menu, preventivní lekce, online bezpečnost, práce s tématy zdravého dospívání.
Individuální podpora a rovné příležitosti	Včas identifikovat a cíleně podporovat žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, žáky ohrožené školním neúspěchem i žáky nadané.	Diferencovaná výuka, individuální vzdělávací plány, rozšiřující úkoly, projektová práce, doučování, spolupráce s PPP/SPC a zákonnými zástupci.
Adaptace, vzdělávací cesta a budoucí uplatnění	Podporovat žáky při přechodech mezi stupni vzdělávání, adaptaci na nové prostředí a rozhodování o dalším vzdělávání a profesním směřování.	Adaptační aktivity, návštěvy tříd, spolupráce se staršími žáky, individuální podpora, kariérové konzultace, práce s nabídkou středních škol a profesí.
Spolupráce školy, rodiny a odborníků	Rozvíjet partnerskou spolupráci se zákonnými zástupci, poradenskými zařízeními, odbornými organizacemi a dalšími subjekty.	Konzultace, třídní schůzky, workshopy, společné akce, sdílení metodických materiálů, spolupráce s PPP, SPC a neziskovými či preventivními organizacemi.
Profesní rozvoj pedagogů	Zajišťovat průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence, wellbeingu, bezpečného prostředí a práce s rizikovým chováním.	Odborné semináře a školení, metodické porady, sdílení zkušeností v týmu, supervize a konzultace s odborníky.

Střednědobé cíle:

Oblast	Střednědobý cíl	Jak je naplňován v praxi
Klima a vztahy ve třídách	Systematicky sledovat klima tříd a posilovat bezpečné, respektující a spolupracující vztahy mezi žáky.	Pravidelné pozorování, třídní kruhy, rozhovory, dotazníky, kooperativní učení, společné projekty, teambuilding a vrstevnická podpora.
Včasné zachycení rizik	Nastavit funkční systém včasného rozpoznání a řešení nežádoucích a rizikových projevů chování.	Pravidelné pozorování žáků, rozhovory se žáky a zákonnými zástupci, týmové konzultace, spolupráce s odborníky, včasná intervence.
Systematická prevence	Zajistit průběžné a věkově přiměřené pokrytí hlavních oblastí rizikového chování kombinací interní prevence a externích programů.	Preventivní témata ve výuce a komunitních kruzích, prožitkové techniky, externí programy podle tříletého plánu a přizvání odborníků dle potřeby.
Zdravý životní styl a wellbeing	Začleňovat péči o fyzické a psychické zdraví do každodenního života školy.	Pohybové aktivity, pobyt venku, zdravá výživa, práce s emocemi, relaxace, péče o prostředí školy, podpora rovnováhy a zdravých návyků.
Adaptace a přechody	Rozvíjet systém podpory žáků při vstupu do školy, přechodu mezi věkovými skupinami a adaptaci na nové prostředí.	Adaptační programy, návštěvy tříd, mentoring starších žáků, individuální konzultace, spolupráce se zákonnými zástupci.
Individuální podpora žáků	Systematicky podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem, žáky se SVP a žáky nadané podle jejich individuálních potřeb.	Diferenciace, rozšiřující úkoly, individuální projekty, doučování, pozitivní zpětná vazba, spolupráce s PPP/SPC a zákonnými zástupci.
Kariérové poradenství	Rozvíjet systematickou podporu žáků při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním směřování.	Individuální a skupinové konzultace, besedy, prezentace možností středních škol, práce s portfoliem žáka, zapojení zákonných zástupců.
Spolupráce se zákonnými zástupci	Posilovat zapojení zákonných zástupců do prevence, podpory žáků a života školy.	Konzultační hodiny, workshopy, společné akce, sdílení metodických materiálů a průběžná komunikace.
Profesní rozvoj týmu	Pravidelně vzdělávat pedagogický tým podle aktuálních preventivních a výchovných potřeb školy.	Školení, odborné semináře, supervize, metodická setkání a sdílení zkušeností v týmu.

Krátkodobé cíle Preventivního programu školy jsou každoročně konkretizovány v plánu preventivních aktivit pro příslušný školní rok. Plán vychází z dlouhodobých a střednědobých cílů programu, z vyhodnocení MPP za předchozí školní rok a z aktuálních potřeb žáků a školy.

Mateřská škola:

Cíle a očekávané kompetence dětí v oblasti prevence

Preventivní působení v mateřské škole je přizpůsobeno věku a vývojovým možnostem dětí. Jeho cílem není předávání izolovaných informací o jednotlivých formách rizikového chování, ale především postupné vytváření dovedností, postojů a návyků, které podporují zdravý vývoj dítěte a působí jako ochranné faktory do budoucna.

V průběhu předškolního vzdělávání podporujeme děti zejména v tom, aby přiměřeně svému věku:

- rozpoznávaly, co prospívá jejich zdraví a bezpečí a co jim může škodit,
- osvojovaly si základní návyky zdravého životního stylu,
- dokázaly rozpoznat nebezpečnou nebo nepříjemnou situaci a věděly, na koho se obrátit o pomoc,
- uměly vyjádřit své potřeby, pocity, názor a nesouhlas,
- respektovaly vlastní hranice i hranice druhých,
- rozpoznávaly a pojmenovávaly základní emoce a postupně se učily s nimi pracovat,
- osvojovaly si základní pravidla soužití a spolupráce ve skupině,
- učily se řešit běžné konflikty nenásilným způsobem,
- rozvíjely empatii, toleranci, vzájemnou pomoc a respekt k odlišnostem,
- dokázaly spolupracovat, domluvit se a přiměřeně se podílet na společném rozhodování,
- rozvíjely zdravé sebevědomí, samostatnost a odpovědnost za své jednání,
- získávaly základní povědomí o bezpečném používání digitálních technologií.

Pojetí preventivního působení v mateřské škole

Prevence v mateřské škole je přirozenou součástí každodenního vzdělávání, vztahů a života dětské skupiny. Je založena především na vytváření bezpečného a respektujícího prostředí, rozvoji sociálních a emočních kompetencí, zdravého sebepojetí, samostatnosti a schopnosti dítěte požádat o pomoc.

Významným preventivním nástrojem je komunitní kruh, který dětem poskytuje pravidelný prostor pro sdílení zkušeností a pocitů, společné řešení situací a rozvoj komunikace a naslouchání. Téma vycházejí ze ŠVP a současně reagují na aktuální potřeby dětí a situaci ve skupině.

Preventivní působení je založeno na respektujícím a partnerském přístupu pedagogických i nepedagogických pracovníků. Děti se přiměřeně věku podílejí na vytváření pravidel společného soužití, učí se vyjadřovat své potřeby, respektovat hranice druhých, spolupracovat a řešit běžné konflikty.

Využíváme zejména:

- spontánní hru,
- sociální a kooperativní hry,
- modelové situace,
- dramatizaci,
- práci s příběhem,
- rozhovor a diskusi přiměřenou věku,

- výtvarné a tvořivé činnosti,
- prožitkové učení,
- běžné situace vznikající během každodenního života ve třídě.

Významnou součástí preventivního působení je Montessori připravené prostředí. Samostatná práce, možnost volby přiměřené vývojovým potřebám dítěte, práce s Montessori pomůckami a věkově smíšené skupiny podporují samostatnost, seberegulaci, odpovědnost, spolupráci a přirozené sociální učení.

Starší děti získávají zkušenost s pomocí a odpovědností, mladší děti se mohou učit pozorováním a spoluprací se staršími. Nízká kapacita tříd a přítomnost více pedagogických pracovníků zároveň umožňují dobře znát jednotlivé děti, průběžně sledovat vztahy ve skupině a včas reagovat na změny v jejich chování nebo potřebách.

Oblasti preventivního působení v MŠ

V mateřské škole se v rámci prevence rizikového chování a podpory zdravého vývoje dětí zaměříme zejména na následující oblasti:

Oblast	Zaměření
Zdraví a zdravý životní styl	Pohyb, zdravá výživa, pitný režim, hygiena, odpočinek, péče o tělo a psychickou pohodu.
Bezpečí a ochrana zdraví	Bezpečné chování v MŠ, doma, venku, v přírodě a v dopravním prostředí, prevence úrazů, základní schopnost přivolat pomoc.
Bezpečí ve vztazích a osobní hranice	Rozpoznání nepříjemné nebo ohrožující situace, schopnost vyjádřit nesouhlas, respektování vlastních i cizích hranic a vyhledání pomoci dospělého.
Sociální vztahy a klima skupiny	Pravidla společného soužití, spolupráce, empatie, tolerance, vzájemná pomoc a respekt k odlišnostem.
Emoce a řešení konfliktů	Rozpoznávání a pojmenování emocí, postupný rozvoj seberegulace a nácvik nenásilného řešení konfliktů.
Sebepojetí a odolnost	Podpora zdravého sebevědomí, samostatnosti, odpovědnosti a schopnosti vyjádřit vlastní potřeby.
Prevence škodlivých návyků	Věkově přiměřené povědomí o tom, že některé látky nebo jednání mohou poškozovat zdraví a že léky a neznámé látky děti neužívají bez dospělého.
Digitální a mediální bezpečí	Základní pravidla bezpečného používání digitálních technologií, povědomí o vhodném a nevhodném obsahu a ochraně soukromí.
Adaptace a přechod do ZŠ	Podpora pocitu bezpečí při změnách prostředí a postupné seznamování se základní školou.

Plán preventivních aktivit MŠ pro školní rok 2026/2027

Oblast / krátkodobý cíl	Aktivita a způsob realizace	Frekvence / termín	Cílová skupina	Zodpovídá	Doklad / evaluace
Posilovat bezpečné a podporující prostředí ve třídě	Komunitní kruhy, sdílení pocitů, společné řešení běžných situací a konfliktů, práce s pravidly třídy.	Denně / průběžně	Všechny děti	Pedagogové	Pozorování, reflexe pedagogů
Rozvíjet sociální a komunikační dovednosti	Spontánní hra, sociální a kooperativní hry, společné činnosti, vzájemná pomoc, práce ve věkově smíšené skupině.	Průběžně	Všechny děti	Pedagogové	Pozorování, reflexe
Rozvíjet emoční gramotnost a schopnost řešit konflikty	Práce s emocemi prostřednictvím skutečných situací, příběhů, dramatizace, výtvarných aktivit, obrázkových a dalších podpůrných materiálů.	Průběžně	Všechny děti	Pedagogové	Pozorování, záznamy dle potřeby
Podporovat zdravý životní styl a wellbeing	Pohybové a relaxační činnosti, pobyt venku, zdravé svačiny, hygienické a režimové návyky.	Denně / průběžně	Všechny děti	Pedagogové	Třídní plán, příležitostná foto
Rozvíjet bezpečné chování a předcházet úrazům	Nácvik bezpečného pohybu v MŠ a okolí, poučení před opuštěním areálu, dopravní bezpečnost, pravidla chování v přírodě a při dalších činnostech.	Průběžně a před příslušnými aktivitami	Všechny děti	Pedagogové	Třídní dokumentace, pozorování
Posilovat respekt k osobním hranicím a schopnost vyhledat pomoc	Modelové situace, práce s příběhem, rozhovory, nácvik vyjádření souhlasu a nesouhlasu a obrácení se na bezpečného dospělého.	Průběžně	Všechny děti	Pedagogové	Reflexe a pozorování
Rozvíjet základní digitální a	Věkově přiměřené rozhovory a modelové situace zaměřené na	Dle ŠVP a aktuálních potřeb	Děti dle věku	Pedagogové	Třídní plán

mediální bezpečí	používání digitálních technologií, ochranu soukromí a vhodný či nevhodný obsah.				
Uspadnit adaptaci a přechod do základní školy	Návštěvy ZŠ, společné projekty a aktivity se žáky školy, seznamování se školním prostředím, program Maxík.	Průběžně, intenzivněji před nástupem do ZŠ	Předškolní děti	Pedagogové	Foto, reflexe pedagogů
Posilovat spolupráci s rodinou	Individuální konzultace, společné dílny, slavnosti, zahradní akce a další společná setkávání.	Průběžně	Děti a zákonní zástupci	Pedagogové	Účast, zpětná vazba, foto
Poskytovat zákonným zástupcům podporu ve výchově a prevenci	Konzultace a vzdělávací setkání podle aktuálních potřeb, například k respektující komunikaci nebo prevenci rizikového chování.	Dle potřeby / plánu školy	Zákonní zástupci	Pedagogové, případně externí odborník	Účast, zpětná vazba
Zajistit včasnou podporu dětem s obtížemi	Individuální podpora dítěte, rozhovory se zákonnými zástupci, spolupráce se školním poradenským pracovištěm, PPP, SPC či dalšími odborníky podle potřeby.	Dle potřeby	Konkrétní děti	Pedagogové MŠ, ŠPP	Záznamy dle charakteru podpory
Rozvíjet kompetence pedagogů v oblasti prevence	Týmové porady, metodické sdílení, vzdělávání v oblasti prevence, wellbeingu, inkluze a podpory dětí.	Průběžně	Pedagogové MŠ	Vedení školy, ŠMP	Zápisy z porad, účast na vzdělávání

Prevence šikany a dalších forem ubližování v MŠ

Mateřská škola vytváří prostředí založené na respektu k individualitě dítěte, bezpečných vztazích a odmítání násilí, ponižování, vylučování ze skupiny a zneužívání převahy.

Pedagogové průběžně sledují vztahy mezi dětmi a věnují pozornost zejména:

- opakovanému fyzickému nebo slovnímu ubližování,
- zesměšňování a ponižování,
- zastrašování,
- systematickému odmítání nebo vylučování dítěte ze skupiny,
- výrazné nerovnováze sil mezi dětmi,
- změnám v chování dítěte, které mohou signalizovat strach nebo nepohodu,
- dalším projevům narušených nebo rizikových vztahů.

Jednotlivé konflikty mezi dětmi jsou posuzovány s ohledem na jejich věk, vývojovou úroveň, charakter situace, opakovanost a případnou nerovnováhu sil.

Prevence je založena zejména na vytváření bezpečných pravidel soužití, rozvoji empatie a prosociálního chování, práci s emocemi, respektování osobních hranic, nácviku nenásilného řešení konfliktů a schopnosti dítěte obrátit se na dospělého.

Při podezření na závažné nebo opakované ubližování pedagogové situaci nepřehlížejí, zajistí bezpečí dítěte a postupují podle interních pravidel školy (postupy v Krizovém plánu školy) a aktuálních metodických doporučení MŠMT. Podle charakteru situace spolupracují se zákonnými zástupci, školním poradenským pracovištěm a případně dalšími odbornými pracovišti.

Konkrétní postup školy při podezření na šikanu nebo jiné závažné ohrožení dítěte je upraven v krizovém plánu školy.

Podpora inkluzivního a respektujícího prostředí

Mateřská škola podporuje přijetí individuálních odlišností a vytváří podmínky pro bezpečné zapojení všech dětí do života skupiny. Pedagogové přizpůsobují podporu individuálním potřebám dítěte a vedou děti k respektu, empatii, vzájemné pomoci a přijímání odlišností.

Pokud přítomnost dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami nebo jinými specifickými potřebami vyžaduje cílenou práci se skupinou, využíváme zejména:

- příběhy a knihy,
- sociální a kooperativní hry,
- modelové situace,
- společné činnosti,
- rozhovory přiměřené věku,
- zážitkové aktivity.

Podpora je nastavována citlivě tak, aby nedocházelo ke stigmatizaci konkrétního dítěte.

Podle potřeby pedagogové spolupracují se školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Klíčové kompetence žáků ZŠ a DML v rámci prevence

Preventivní působení školy směřuje k postupnému rozvoji znalostí, postojů a dovedností, které podporují zdravý vývoj žáků, bezpečné vztahy, odpovědné rozhodování a schopnost zvládat náročné situace.

Obsah a náročnost preventivního působení jsou přizpůsobovány věku, vývojové úrovni a aktuálním potřebám žáků.

Hlavní oblasti rozvíjených kompetencí

Sociální a vztahové kompetence

Žáci se učí spolupracovat, respektovat druhé, přijímat odlišnosti, vytvářet bezpečné vztahy a přebírat přiměřenou odpovědnost za své chování a jeho důsledky.

Komunikační kompetence

Žáci rozvíjejí schopnost vyjadřovat své názory, potřeby a emoce, aktivně naslouchat, respektovat hranice druhých a řešit konflikty nenásilným a konstruktivním způsobem.

Sebepoznání a zvládání náročných situací

Žáci se učí rozpoznávat vlastní emoce, silné stránky a potřeby, pracovat se stresem, neúspěchem a kritikou a v případě obtíží vyhledat odpovídající pomoc.

Bezpečné a odpovědné rozhodování

Žáci postupně získávají schopnost rozpoznávat rizikové situace, zvažovat možné důsledky svého jednání a rozhodovat se s ohledem na vlastní bezpečí i bezpečí druhých.

Zdravý životní styl a wellbeing

Žáci získávají znalosti a dovednosti podporující fyzické, psychické a sociální zdraví, zdravé návyky, duševní hygienu a vyvážený způsob života.

Respekt k hodnotám, právům a odlišnostem

Žáci rozvíjejí respekt k lidské důstojnosti, osobním hranicím, právům druhých, kulturním a individuálním odlišnostem a učí se odmítat násilí, diskriminaci a ponižování.

Digitální a mediální bezpečí

Žáci se učí bezpečně a odpovědně používat digitální technologie, chránit své soukromí, kriticky pracovat s informacemi a rozpoznávat rizika online prostředí.

Schopnost vyhledat pomoc

Žáci vědí, že v situaci ohrožení, psychické nepohody, násilí nebo jiného problému nemusí zůstat sami a postupně se učí, na koho se ve škole i mimo ni obrátit.

Očekávané kompetence podle věku

1.–3. ročník

Žáci přiměřeně svému věku:

- rozlišují základní návyky podporující zdraví a bezpečí,
- mají základní povědomí o tom, že kouření, alkohol, některé léky a další návykové látky mohou zdraví poškodit,
- vědí, že léky a neznámé látky neužívají bez vědomí odpovědného dospělého,
- dokáží pojmenovat základní emoce a potřeby,
- učí se vyjadřovat nesouhlas a chránit své osobní hranice,
- respektují základní pravidla společného soužití,
- učí se spolupracovat a řešit běžné konflikty bez násilí,
- vědí, na které dospělé osoby se mohou obrátit, když se necítí bezpečně nebo potřebují pomoc,
- rozpoznávají některé základní nebezpečné situace v běžném i digitálním prostředí,
- učí se respektovat odlišnosti mezi lidmi.

4.–6. ročník

Žáci přiměřeně svému věku:

- rozumějí souvislostem mezi životním stylem, fyzickým a psychickým zdravím,
- znají základní zdravotní a sociální rizika spojená s návykovými látkami,
- rozvíjejí strategie odmítání rizikového chování a vrstevnického tlaku,
- dokáží lépe rozpoznávat nezdravé nebo manipulativní vztahy,
- rozpoznávají projevy šikany, agrese, diskriminace a intolerance,
- vědí, že některé formy ubližování mohou být závažným porušením práv druhých,
- rozvíjejí dovednosti potřebné k nenásilnému řešení konfliktů,
- respektují osobní hranice vlastní i druhých,
- mají základní povědomí o bezpečném chování v online prostředí, ochraně soukromí a rizicích komunikace s neznámými osobami,
- vědí, kam se mohou obrátit o pomoc ve škole i mimo ni,
- postupně se učí využívat dostupné poradenské a krizové služby.

7.–9. ročník

Žáci přiměřeně svému věku:

- chápou zdraví jako propojení fyzické, psychické a sociální pohody,
- dokáží kriticky hodnotit vlastní životní návyky a jejich možné důsledky,
- orientují se v základních zdravotních, sociálních a právních rizicích spojených s návykovými látkami a dalšími formami rizikového chování,
- rozpoznávají projevy manipulace, násilí, šikany, kyberšikany, diskriminace a dalších forem ohrožujícího jednání,
- respektují osobní hranice, princip souhlasu a právo druhého člověka na bezpečí,

- dokáží diskutovat o rizicích spojených se vztahy, sexualitou a digitálním prostředím přiměřeně svému věku,
- znají zásady bezpečného a odpovědného chování na internetu a sociálních sítích,
- kriticky pracují s mediálním a digitálním obsahem,
- rozvíjejí nenásilné způsoby řešení konfliktů a schopnost odmítnout rizikové jednání,
- dokáží rozpoznat situaci, která přesahuje jejich vlastní možnosti řešení,
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, a jsou vedeni k tomu, aby ji v případě potřeby využili,
- mají základní povědomí o svých právech, odpovědnosti a možnostech ochrany v situaci ohrožení,
- dokáží přiměřeně reagovat v krizové situaci, přivolat pomoc a řídit se pokyny odpovědných osob,
- respektují kulturní, názorové a další individuální odlišnosti a odmítají ponižování, násilí a diskriminaci.

Způsob práce s žáky ZŠ a DML v rámci prevence

Preventivní působení je přirozenou součástí každodenního života školy a vzdělávání. Není založeno pouze na jednorázových preventivních programech, ale především na dlouhodobé práci s jednotlivci, třídními kolektivy a vztahy ve škole.

Významným nástrojem jsou komunitní a třídní kruhy, které vytvářejí prostor pro sdílení, reflexi, práci s aktuálními situacemi, rozvoj komunikace a řešení vztahových či jiných obtíží. Témata vycházejí ze ŠVP, ročního plánu preventivních aktivit a aktuálních potřeb žáků a jednotlivých skupin.

Preventivní působení je založeno na respektujícím přístupu pedagogických i nepedagogických pracovníků, partnerské komunikaci a vytváření bezpečného prostředí. Žáci se přiměřeně věku podílejí na vytváření pravidel společného soužití a učí se odpovědnosti za vlastní rozhodování a chování.

V preventivní práci využíváme zejména:

- komunitní a třídní kruhy,
- diskuse a reflexi,
- sociální a kooperativní hry,
- modelové situace a hraní rolí,
- práci s příběhem a případovými situacemi,
- prožitkové metody,
- projektovou práci,
- vrstevnické učení,
- práci ve dvojicích a skupinách,
- individuální rozhovory a podporu.

Významným ochranným faktorem školy jsou nízké počty žáků ve třídách, přítomnost více pedagogických pracovníků a věkově smíšené skupiny organizované v trojročí. Toto uspořádání podporuje přirozené sociální učení, spolupráci a vzájemnou pomoc. Starší žáci

získávají zkušenost s odpovědností a podporou mladších, mladší žáci mohou využívat pozitivní vrstevnické vzory.

Pedagogové průběžně sledují vztahy ve skupinách a změny v chování, školním fungování či psychické pohodě žáků. Pokud se objeví potřeba zvýšené podpory nebo známky rizikového chování, situace je řešena podle jejího charakteru ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a případně dalšími odborníky.

Preventivní témata jsou podle své povahy začleňována napříč vzdělávacími oblastmi a doplňována cílenými preventivními aktivitami. Prevence se tak stává součástí každodenního života školy a navazuje na konkrétní krátkodobé cíle a aktivity uvedené v ročním plánu preventivního programu.

Plán preventivních aktivit pro školní rok 2026/2027 – ZŠ a DML:

1. Nespecifická prevence a podpora ochranných faktorů

Oblast	Krátkodobý cíl 2026/2027	Aktivity / způsob realizace	Cílová skupina	Termín / frekvence	Zodpovědnost	Doklady / ukazatele
Sebezpoznání, sebepřijetí a sebeprezentace	Posilovat pozitivní sebepojetí, sebeúctu, sebereflexi a schopnost vhodně vyjadřovat vlastní názory a potřeby.	Komunitní a třídní kruhy, prožitkové techniky, reflexe, diskuse, práce s emocemi, každodenní individuální podpora žáků.	1.-9. ročník	Průběžně	Všichni pracovníci školy	Příležitostná fotodokumentace, reflexe
Sociální dovednosti a pozitivní komunikace	Rozvíjet respektující komunikaci, schopnost pojmenovat pocity, spolupracovat a konstruktivně řešit konflikty.	Komunitní kruhy, role-playing, dramatizace, práce s knihou <i>Ferda a jeho mouchy</i> , techniky pozitivní komunikace, každodenní práce s jednotlivci i skupinami, návštěva Domova pro seniory Blaník.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, reflexe žáků, fotodokumentace
Vztahy a klima tříd	Posilovat dobré vztahy v kolektivech a průběžně sledovat klima třídy tak, aby bylo možné včas zachytit případné obtíže.	Pozorování, rozhovory, komunitní kruhy, zpětná vazba, kooperativní aktivity, společné projekty; podle potřeby dotazníkové šetření.	1.-9. ročník	Průběžně; cílené vyhodnocení 2× ročně	Třídní učitelé, metodik prevence	Záznamy a vyhodnocení monitoringu, zápisy třídních učitelů
Adaptace žáků při změnách prostředí	Podpořit bezpečnou adaptaci žáků při vstupu do školy a při přechodech mezi třídami a věkovými skupinami.	Třídní kruhy, teambuildingové aktivity, společné projekty, mentoring starších žáků, prohlídky školy, individuální podpora.	Žáci při vstupu nebo přechodu do nového prostředí	Zejména začátek školního roku, dále dle potřeby	Třídní učitelé, výchovná poradkyně, metodik prevence	Fotodokumentace, zápisy, zpětná vazba žáků

Zdravý životní styl	Pravidelně podporovat zdravé stravovací a pohybové návyky a odpovědnost žáků za vlastní zdraví.	Příprava svačin v 1.-6. ročníku; plánování menu, nákup surovin a vaření v DML v 7.-9. ročníku; plavání, bruslení, lyžování, běhkování, gymnastika, atletika, volejbal a další pohybové aktivity.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Fotodokumentace, třídní plány, zpětná vazba žáků
Péče o prostředí a prevence vandalismu	Posilovat odpovědnost za společné prostředí a vztah k životnímu prostředí.	Péče o třídu a společné prostory, práce na zahradě, pěstování bylinek, zeleniny a ovoce, třídění odpadu, kompostování, předcházení plýtvání potravinami.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Fotodokumentace, třídní plány
Inkluze a respekt k individuálním odlišnostem	Podporovat přijetí individuálních odlišností a bezpečné zapojení každého žáka do kolektivu.	Individuální přístup, zážitkové aktivity, diferencovaná práce, diskuse, podpora spolupráce a porozumění druhým.	1.-9. ročník	Průběžně, intenzivněji dle aktuální potřeby	Pedagogičtí pracovníci, Pavla Ludvíková	Reflexe, zápisy
Spolupráce žáků různého věku	Posilovat vzájemnou pomoc, spolupráci a odpovědnost mezi žáky různého věku.	Směšené skupiny, vrstevnické učení, mentoring starších žáků, společné projekty.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Výstupy projektů, reflexe, příležitostná fotodokumentace
První pomoc	Rozvíjet věkově přiměřené znalosti a praktické dovednosti potřebné k poskytnutí základní první pomoci.	Praktický nácvik; 1.-6. ročník v rámci školy v přírodě, 7.-9. ročník na začátku školního roku; externí program dle tříleté rotace.	1.-9. ročník	Interně každoročně; externí program 2026/2027	Pedagogičtí pracovníci, externí organizace	Zápisy, program externí akce, fotodokumentace

Evakuace a krizové situace	Procvičit bezpečné chování žáků při evakuaci a mimořádné situaci.	Evakuační cvičení a následný rozbor situace.	Žáci a pracovníci školy	Dle plánu školy	Odborník na bezpečnost ve škole, pracovníci školy	Zápis o cvičení, případně fotodokumentace
Spolupráce se zákonnými zástupci a komunitou	Posilovat spolupráci školy a rodiny a zapojovat zákonné zástupce do života školy a preventivního působení.	Konzultace, společné akce, slavnosti, <i>Společně na zahradě</i> , praktické návratky respektující komunikace, sdílení metodických materiálů.	Zákonní zástupci a žáci	Průběžně během roku	Pedagogičtí pracovníci	Pozvánky, fotodokumentace, zpětná vazba
Vzdělávání pedagogického týmu	Posilovat kompetence pedagogů v oblasti prevence a podpory wellbeingu.	Odborný seminář zaměřený na wellbeing vedený Janem Kubou; metodické porady, sdílení zkušeností v týmu.	Pedagogičtí pracovníci	Minimálně 1 cílená vzdělávací aktivita ve školním roce	Vedení školy	Program / prezentační listina, případně fotodokumentace

2. Specifická prevence rizikového chování

Oblast	Krátkodobý cíl 2026/2027	Aktivity / způsob realizace	Cílová skupina	Termín / frekvence	Zodpovědnost	Doklady / ukazatele
Šikana, agrese a násilí	Předcházet šikaně a agresivnímu chování, podporovat bezpečné vztahy a schopnost žáků vyhledat pomoc při ohrožení.	Komunitní kruhy, diskuse, modelové situace, práce s konkrétními situacemi.	1.-9. ročník	Průběžně a dle potřeby	Pedagogičtí pracovníci; externista dle potřeby	Zápisy, fotodokumentace
Kyberšikana, kybernetická agrese a online bezpečnost	Rozvíjet bezpečné a odpovědné chování v digitálním prostředí a schopnost rozpoznat rizikovou situaci a vyhledat pomoc.	Věkově přiměřená témata ve výuce, diskuse, modelové situace, práce s aktuálními příklady a materiály.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, reflexe, využití materiály

Návykové látky	Posilovat postoje podporující zdravé rozhodování a předcházet užívání návykových látek.	Prožitkové techniky, preventivní témata během výuky, diskuse, informační materiály.	Dle věku	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, fotodokumentace
Behaviorální závislosti a hazardní hraní	Rozvíjet zdravý vztah k digitálním technologiím a předcházet rizikovému hraní a dalším nelátkovým závislostem.	Diskuse, práce s tématem digitálních návyků, hraní a trávení volného času; propojení s online bezpečností.	Dle věku	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci	Zápisy, reflexe
Rizikové sexuální chování, sexuální výchova a zdravé vztahy	Rozvíjet věkově přiměřené znalosti a postoje v oblasti zdravého dospívání, vztahů, hranic a bezpečného chování.	Interní věkově přiměřené lekce, práce s materiály Konsentu a dalšími vhodnými materiály.	Dle věku, 1.-9. ročník	Průběžně dle věku a potřeby	Iva Petříková, Markéta Matoušková, Pavlína Čížková, pedagogičtí pracovníci	Zápisy, reflexe, případně fotodokumentace
Záškoláctví a riziková absence	Předcházet neomluvené a rizikové absenci a včas zachytit změny v docházce, které mohou signalizovat obtíže žáka.	Průběžné sledování docházky, rozhovor se žákem, komunikace se zákonnými zástupci, včasná intervence a spolupráce s dalšími odborníky dle potřeby.	1.-9. ročník	Průběžně	Hlavní učitelé, výchovná poradkyně, vedení školy	Evidence docházky, záznamy z jednání dle potřeby
Krádeže a další protiprávní jednání	Posilovat respekt k vlastnictví a povědomí žáků o sociálních a právních důsledcích rizikového jednání.	Diskuse a věkově přiměřené lekce zaměřené na sociální a právní rizika.	Dle věku a potřeby	Průběžně / dle potřeby	Pedagogičtí pracovníci; externista dle potřeby	Třídní knihy, obsah lekcí
Rasismus, xenofobie a respekt k odlišnostem	Předcházet predsudkům a diskriminačnímu chování a rozvíjet respekt k sociálním a kulturním odlišnostem.	Týdny věnované cizím zemím, kontakt se zahraničními pedagogy, témata v občanské výchově, diskuse.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci; externista dle potřeby	Fotodokumentace, výstupy aktivit

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba
Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

Rizikové chování v dopravě a při sportu	Posilovat schopnost předvídat rizika a chovat se bezpečně při sportu a v dopravě.	Teorie ve výuce, praktický nácvik BESIP, dopravní hřiště, poučení a praktická pravidla bezpečnosti při sportu.	1.-9. ročník; dopravní hřiště 1 x za 2 roky	Průběžně; dopravní hřiště 1 x za 2 roky	Pavla Ludvíková, pedagogičtí pracovníci, externí organizátor	Zápisy, fotodokumentace
Duševní zdraví a zvládání náročných situací	Podporovat psychickou odolnost, schopnost rozpoznat vlastní obtíže a vyhledat pomoc; včas zachycovat projevy závažné psychické nepohody.	Komunitní kruhy, práce s emocemi, relaxační a seberegulační techniky, individuální rozhovory, dostupná podpora dospělých, předání do odborné péče dle potřeby.	1.-9. ročník	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci, školní poradenské pracoviště, externí odborníci dle potřeby	Realizované preventivní aktivity; individuální dokumentace pouze dle potřeby a příslušných pravidel
Poruchy příjmu potravy a zdravé tělesné sebepojetí	Podporovat zdravý vztah k vlastnímu tělu, jídlu a pohybu a včas zachytit rizikové projevy.	Věkově přiměřená práce se sebepojetím a zdravým životním stylem, diskuse, individuální podpora a spolupráce se zákonnými zástupci či odborníky dle potřeby. Dle věku	Dle věku	Průběžně	Pedagogičtí pracovníci, externí odborník dle potřeby	Zápisy o preventivních aktivitách

Pozn.: Externista podle potřeby = externí odborník nebo organizace jsou přizváni v případě, kdy aktuální situace přesahuje možnosti pedagogických pracovníků školy.

3. Přehled externích programů a jejich rotace

Školní rok	Prioritní oblast	Krátkodobý cíl	Cílová skupina	Předpokládaný program / organizace	Doklady / vyhodnocení
------------	------------------	----------------	----------------	------------------------------------	-----------------------

2026/2027	První pomoc	Prohloubit praktické dovednosti žáků v poskytování první pomoci prostřednictvím odborně vedeného externího programu.	4.-6. a 7.-9. ročník	<i>První pomoc snadno, Hradec Králové</i>	Program, zpětná vazba, případně fotodokumentace
2027/2028	Online bezpečnost	Prohloubit znalosti a dovednosti žáků potřebné pro bezpečné a odpovědné fungování v digitálním prostředí.	1.-9. ročník	Divadelta / dle aktuální nabídky	Program, zpětná vazba, případně fotodokumentace
2028/2029	Rizikové sexuální chování, zdravé dospívání a vztahy	Prohloubit věkově přiměřené znalosti a dovednosti žáků v oblasti zdravého dospívání, vztahů, osobních hranic a bezpečného chování.	1.-9. ročník	Proxima Sociale / program Zdravé dospívání	Program, zpětná vazba, případně fotodokumentace

Online bezpečnost pro zákonné zástupce: externí program je aktuálně plánován každoročně, zpravidla v lednu; podle naplnění potřeby může být frekvence následně upravena na jedenkrát za dva roky. Témata mohou zahrnovat také AI a proměny trhu práce.

Hygienické potřeby: dívky mají na dívčích toaletách bezplatně k dispozici menstruační vložky.

Další akce pro zákonné zástupce a zaměstnance školy

Kurz respektující výchovy

Praktický trénink rodičovských a komunikačních dovedností. Interaktivní kurz určený zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům a dalším zaměstnancům školy, zaměřený na respektující přístup v komunikaci a vztazích s dětmi i dospělými.

Kurz organizuje spolek PARES z. s. a vedou jej certifikované lektorky programu P. E. T.

Jak s emocemi

Kurz zaměřený na práci s vlastními emocemi s využitím principů všímavosti.

Kurz organizuje spolek PARES z. s.

Hranice – proč je děti potřebují

Přednáška Ireny Kubantové pro zákonné zástupce a veřejnost.

Jak na rozvoj psychické odolnosti u dětí

Přednáška Jaroslava Petříka pro zákonné zástupce a veřejnost.

Další aktivity v rámci školy

Společné rozhodování / školní shromáždění

Žáci se přiměřeně svému věku podílejí na spoluvytváření pravidel, rozhodování o vybraných záležitostech a fungování školy. Tím rozvíjejí odpovědnost, schopnost vyjadřovat svůj názor, naslouchat druhým a respektovat společná rozhodnutí.

Volnočasové aktivity

Po skončení vyučování se žáci mohou účastnit volnočasových aktivit, které v prostorách školy organizuje spolek PARES z. s. V letních měsících mohou využít také nabídku táborů pořádaných tímto spolkem.

Supervize pedagogických pracovníků

Pedagogické týmy se v průběhu školního roku účastní pravidelných supervizních setkání vedených kvalifikovaným supervizorem. Supervize poskytuje bezpečný prostor pro reflexi pedagogické práce, vztahových a komunikačních situací, sdílení zkušeností a hledání vhodných postupů v náročných situacích.

Pro každý tým je plánováno nejméně pět supervizních setkání v průběhu školního roku.

Individuální konzultace pro zaměstnance školy

Zaměstnanci školy mají možnost využít individuální konzultaci s Lenkou Královou v situacích, kdy řeší náročné pracovní, vztahové nebo komunikační situace související s působením ve škole.

Konzultace poskytuje prostor pro reflexi situace, získání nezávislého pohledu a hledání možných dalších kroků. V případě potřeby může být zaměstnanec doporučen k využití další odborné podpory.

Spolupráce školy s dalšími organizacemi

Škola úzce spolupracuje se spolkem PARES z. s. a s Městským úřadem Mnichovice. Podle aktuálních potřeb navazuje spolupráci také s dalšími odbornými organizacemi, institucemi a specialisty v jednotlivých oblastech prevence, vzdělávání a podpory žáků.

V rámci plánovaných aktivit škola oslovuje odborníky podle konkrétního zaměření programu. Současně usiluje o rozvoj spolupráce s místními organizacemi a složkami integrovaného záchranného systému, například s místním hasičským sborem.

Informování a podpora zákonných zástupců

Spolupráce se zákonnými zástupci je významnou součástí preventivního a poradenského působení školy.

Vedle běžné průběžné komunikace škola pořádá dny otevřených dveří, dvakrát ročně individuální konzultace za účasti žáka, zákonného zástupce a pedagoga, konzultace s výchovnou poradkyní a speciální pedagožkou, vzdělávací setkání pro zákonné zástupce a společné komunitní akce pro děti a jejich rodiny.

Součástí života školy jsou rovněž společná setkání a slavnosti, například Průvod světél ke svátku sv. Martina, adventní setkání, oslavy Dne matek a ukončení školního roku.

Individuální konzultace pro zákonné zástupce

Zákonní zástupci, kteří řeší náročnou situaci ve vztahu k dítěti a hledají vhodný respektující a empatický způsob dalšího postupu, mohou využít individuální konzultaci s Lenkou Královou.

Konzultace může proběhnout samostatně nebo podle potřeby za účasti pedagoga dítěte. Cílem je podpořit dítě, lépe porozumět situaci a tam, kde je to vhodné, hledat soulad mezi přístupem rodiny a školy.

Konzultace poskytuje prostor pro reflexi situace, hledání možných řešení a případné doporučení další odborné podpory.

Další akce pro zákonné zástupce a veřejnost:

Dny otevřených dveří

Společně na zahradě

Vítejte v Mozaice

Společná snídane, společné čajovny (1.-6. ročník), společné kavárny (7.-9. ročník)

Montessori na vlastní kůži

Svatomartinská sousedská slavnost

Jak to chodí v programu pro dospívající

Vernisáž studentských projektů

Montessori doma

Oslava svátku maminek

Montessori a základní škola

Večere pro rodiče

Oslava konce školního roku

Přílohy:

- č. 1 Zdroje MMP
- č. 2 Sít' spolupracujících a podpůrných služeb
- č. 3 Krizový plán školy

V Mnichovicích dne 15. 8. 2026

Mgr. Táňa Kadlecová, ředitelka školy

Mgr. Táňa Kadlecová, ředitelka domova mládeže

Příloha č. 1 Minimálního preventivního programu

Zdroje minimálního preventivního programu

Pro vypracování MPP a realizaci preventivních opatření jsou využívány následující základní právní předpisy:

- Úmluva o právech dítěte
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání
- Zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon,
- Nařízení (EU) 2016/679 (GDPR)
- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Metodické pokyny:

- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních příloh
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č. j. MSMT-780/2024-1
- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži (č.j. MSMT-6167/2025-1)
- Metodické doporučení Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č. j. MSMT-780/2024-1)

Příloha č. 2 Minimálního preventivního programu

Sít' spolupracujících a podpůrných služeb:

1. Školská poradenská zařízení:

Organizace	Zaměření	Kontakt
Ped-psych poradna Středočeského kraje – pracoviště Říčany	Pedagogicko-psychologická diagnostika, poradenská podpora žáků, zákonných zástupců a škol	Školní 2400/4, 251 01 Říčany; tel. 606 681 827, 731 417 201; e-mail: ricany@pppsk.cz
Pražská ped-psych poradna – pracoviště Říčany	Psychologické a speciálněpedagogické poradenské služby pro děti, zákonné zástupce a školy	Masarykovo náměstí 14/10, 251 01 Říčany; objednání: 603 513 949; e-mail: pppp@pppp.cz
SPC a PPP Koloběžka	Speciálněpedagogické a psychologické poradenství; zařízení je rovněž mobilní	Váňova 3180, 272 01 Kladno; objednávání: bhamouzova@spzkolobezka.cz (spzkolobezka.cz)
Lexik – pedagogicko-psychologická poradna	Pedagogicko-psychologické poradenství, diagnostika a podpora dětí	Obránců míru 2348, 252 63 Roztoky u Prahy; tel. 739 034 000; e-mail: poradna@lexik.cz (lexik.cz)
SPC Klíč	Vady řeči, zraku, poruchy autistického spektra a hyperaktivita.	Národní 961/25, 110 00 Praha 1; +420 776 721 977, 702 172 133; objednani@spcklic.cz ; info@spcklic.com
SPC Benešov	Psychologická a speciálně pedagogická diagnostika.	Hodějovského 1654, Benešov, 256 01; tel. 734 357 465, e-mail: spcbenesov@seznam.cz

2. Sociálně-právní ochrana dětí

Organizace	Zaměření	Kontakt
OSPOD Říčany – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	Ochrana ohrožených dětí, spolupráce při závažném zanedbávání, násilí, zneužívání či jiném ohrožení dítěte	Městský úřad Říčany, budova D, Komenského nám. 1850, 251 01 Říčany; ústředna 323 618 111; e-mail: podatelna@ricany.cz (Říčany)

3. Krizová pomoc dětem, rodinám a pedagogům

Služba	Pro koho / kdy využít	Kontakt
Linka bezpečí	Děti a mladí lidé v náročné nebo krizové situaci	116 111 , bezplatně a nonstop; web Linky bezpečí www.linkabezpeci.cz
Rodičovská linka	Zákonní zástupci, pedagogové a další dospělí řešící obtíže dítěte	606 021 021 ; web Rodičovské linky www.rodicovskalinka.cz
Dětské krizové centrum	Krizová pomoc dětem a rodinám, zejména při týrání, zneužívání, závažném ohrožení a krizích	Linka důvěry 241 484 149 / 777 715 215 nonstop; rizika kyberprostoru 778 510 510 ; e-mail: problem@ditekrize.cz
Linka první psychické pomoci	Psychická krize, úzkost, silná psychická zátěž; především pro dospívající a dospělé	116 123
Nepanikař	První pomoc při psychických obtížích.	nepanikar.eu

4. Primární prevence a práce s třídními kolektivy

Organizace	Nabídka	Kontakt
Cesta integrace, o. p. s. – Říčany	Primární prevence, práce s dětmi a mládeží, nízkoprahové služby, občanské poradenství a další podpůrné programy	Masarykovo nám. 6/17, 251 01 Říčany; tel. 312 315 287, 728 677 285; e-mail: info@cestaintegrace.cz . NZDM Klub Cesta: 774 780 541, klubcesta@cestaintegrace.cz (cestaintegrace.cz)
Proxima Sociale, o. p. s.	Všeobecná, selektivní a indikovaná prevence, adaptační programy, práce se třídami, vzdělávání pedagogů a podpora zákonných zástupců	Všeobecná prevence ZŠ/SŠ: tel. 775 608 508; e-mail: hladka@proximasociale.cz . Selektivní/indikovaná prevence: 777 471 805; kadlec@proximasociale.cz (Proxima Sociale o.p.s.)
Magdaléna, o. p. s. – Centrum primární prevence	Všeobecná a selektivní prevence, adaptační kurzy a vzdělávání pedagogů	Bubenská 1542, Praha 7; tel. 733 422 978; e-mail: hegerova@magdalena-ops.cz (Magdaléna o.p.s.)
Cesta integrace, o. p. s. – Říčany	Preventivní a vzdělávací programy; aktivity související s bezpečností a prevencí.	Masarykovo nám. 6/17, 251 01 Říčany; tel. 312 315 287, 728 677 285; e-mail: info@cestaintegrace.cz .

5. Šikana, agrese a vztahy v kolektivu

Organizace / služba	Nabídka	Kontakt
Minimalizace šikany – AISIS	Metodická pomoc školám při prevenci a řešení šikany; online Help line Šikana pro školy	Kontaktní formulář Help line Šikana na webu Minimalizace šikany; služba deklaruje zpětný kontakt do 24 hodin po potvrzení objednávky školy. (Minimalizace šikany -)
Proxima Sociale – selektivní prevence	Cílená práce se třídními kolektivy, kde jsou zvýšená rizika nebo již vzniklé vztahové obtíže	tel. 777 471 805; e-mail: kadlec@proximasociale.cz (Proxima Sociale o.p.s.)
Dětské krizové centrum	Pomoc dítěti při závažném násilí, šikaně či jiném ohrožení	241 484 149 / 777 715 215 nonstop (ditekrize.cz)
Jules a Jim	Práce se třídami, selektivní prevence, diagnostika vztahů, asistence při šetření šikany a programy k šikaně a kyberšikaně.	www.julesajim.cz

6. Online bezpečnost a kyberšikana

Organizace / služba	Nabídka	Kontakt
Dětské krizové centrum – linka pro rizika kyberprostoru	Kyberšikana, online vydírání, sexuální rizika v online prostředí a další závažné situace	778 510 510 ; e-mail: problem@ditekrize.cz (ditekrize.cz)
Linka bezpečí	Pomoc dětem při kyberšikaně, vydírání, online konfliktech a dalších obtížích	116 111 , nonstop (Policie České republiky)
Rodičovská linka	Konzultace pro rodiče mimo jiné při kyberšikaně nebo problematickém používání technologií	606 021 021 (Policie České republiky)
NÚKIB	Metodické a vzdělávací materiály k bezpečnému chování v digitálním prostředí	web NÚKIB; Policie ČR jej doporučuje jako zdroj pro školy a rodiče. (Policie České republiky)
E-Bezpečí	Poradenství a vzdělávání v oblasti kyberšikany, sextingu, online vydírání a dalších internetových rizik	web E-Bezpečí (Policie České republiky)

7. Návykové látky, gambling a další závislostní chování

Organizace / služba	Nabídka	Kontakt
Národní linka pro odvykání	Alkohol, tabák, drogy, léky, gambling i digitální závislosti; pomoc také blízkým osobám	800 350 000 , zdarma ve všední dny 10–18; e-mail: poradte@chciodykat.cz (chciodykat.cz)
Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN	Odborné služby včetně adiktologické ambulance, ambulance pro alkoholové a nealkoholové závislosti a ambulance dětské a dorostové adiktologie	Apolinářská 4, 128 00 Praha 2; e-mail: info.adiktologie@lf1.cuni.cz ; online poradna / adiktologická ambulance: adambulance@vfn.cz (Adiktologie)
Poradna adiktologie	Online odborné poradenství v oblasti závislostí	Online poradna Kliniky adiktologie (Poradna adiktologie)

8. Poruchy příjmu potravy a tělesné sebepojetí

Organizace	Nabídka	Kontakt
Centrum Anabell - Praha	Poradenství a podpora osobám s poruchami příjmu potravy i jejich blízkým, rodinné a internetové poradenství	Cimburkova 258/21, Praha 3; tel. 775 904 778 ; e-mail: paha@anabell.cz ; internetové poradenství: iporadna@anabell.cz (Anabell)

9. Dopravní prevence a bezpečnost

Organizace / služba	Nabídka / využití pro školu	Kontakt
BESIP - Ministerstvo dopravy	Metodické materiály a programy dopravní výchovy, bezpečný pohyb chodců a cyklistů, prevence dopravních úrazů. Pro školu je relevantní také krajský koordinátor BESIP pro Středočeský kraj.	Středočeský kraj: tel. 777 186 221 , e-mail: stc.besip@md.gov.cz ; centrální kontakt BESIP: 225 131 070, posta@md.gov.cz . (besip.gov.cz)
Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (CDV)	Odborné informace, výzkum a metodické materiály v oblasti bezpečnosti dopravy a prevence dopravních úrazů.	Líšeňská 33a, 636 00 Brno; tel. 541 641 711 ; e-mail: cdv@cdv.gov.cz . (cdv.cz)

10. Další metodické, vzdělávací a podpůrné zdroje

Organizace / program	Nabídka / využití pro školu	Kontakt
SOFA – Society for All	Metodiky a vzdělávání zaměřené na wellbeing, duševní zdraví, trauma respektující přístup, podporu ohrožených dětí a mezioborovou spolupráci. Pro školy je velmi užitečná zejména Karta KID a metodiky k včasné identifikaci ohroženého dítěte. (Společnost pro všechny)	Kurzy pro školy: 777 882 485 , silvie.vilimova@so-fa.cz ; web Society for All. (Společnost pro všechny)
Schola Empirica, z. s.	Metodiky pro rozvoj sociálních a emočních dovedností a práci s třídním kolektivem. Skills Builder systematicky rozvíjí osm základních měkkých dovedností; organizace nabízí také program prevence šikany KiVa . (skillsbuilder.scholaempirica.org)	Josefská 34/6, 118 00 Praha 1; tel. 732 537 977 ; Skills Builder: 608 409 347 ; KiVa: 731 939 087 . (Schola Empirica)
Skautský institut – SI Kabinet	Programy pro školy inspirované skautskou výchovnou metodou, zážitkové vzdělávání, práce s hodnotami a rozvojové nástroje pro pedagogy. (Skautský Institut)	Vzdělávací programy: 733 129 327 , anna.zehringer@skautskyinstitut.cz . (Skautský Institut)
META, o. p. s.	Podpora dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, metodická a poradenská podpora pedagogů, podpora inkluzivního vzdělávání a začleňování žáků.	Žerotínova 1124/35, 130 00 Praha 3; tel. 222 521 446 ; info@meta-ops.cz ; poradenství: poradenstvi@meta-ops.cz . (META, o.p.s.)
Hodnotové vzdělávání Cyril Mooney	Metodická podpora škol a pedagogů při systematické práci s hodnotami, vztahy, odpovědností a osobnostním rozvojem žáků.	Cyril Mooney Education, z. s., Staroměstské nám. 4, Praha 1; info@hvcm.cz . (HVCM)
Etické dílny / Hope4Kids	Preventivní a hodnotově orientované programy pro třídní kolektivy; témata vztahů, hodnot, rizikového chování a osobnostního rozvoje.	www.hope4kids.cz – aktuální program a kontakt doporučuji ověřovat přímo před objednáním.
BanalFatal!	Program prevence úrazů páteře a míchy, založený na autentických zkušenostech a diskusi. Program je určen zejména žákům 2. stupně ZŠ a lze jej vhodně propojit s prevencí rizikových sportů a úrazů.	tel. 774 228 935 ; e-mail: banalfatal@czepa.cz ; www.banalfatal.cz . (banalfatal.cz)

Krizový plán školy pro školní rok 2026/2027

Základní škola a Mateřská škola Mozaika, školská právnická osoba
Domov mládeže Mozaika, školská právnická osoba

Sídlo školy: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 71341447
IZO: 181033704

Sídlo Domova mládeže: Myšlínská 30, 251 64 Mnichovice
IČO: 04803981

Ředitelka školy:

Mgr. Táňa Kadlecová, tel.: 734 685 535,
e-mail: tana.kadlecova@montessorimozaika.cz

Vedoucí školního poradenského pracoviště, výchovný poradce, speciální pedagog:

Bc. Pavla Ludvíková, DiS.
e-mail: pavla.ludvikova@montessorimozaika.cz

Školní metodik prevence:

Mgr. Iva Petříková
e-mail: iva.petrikova@montessorimozaika.cz

V případě výskytu rizikového chování je pracovník školy povinen ohlásit toto chování řediteli školy, se kterým řeší zpravidla pedagogičtí pracovníci následnou intervenci. V případě, že škola bude mít podezření na používání návykových látek či na výskyt jiného rizikového chování, bude postupovat v souladu s příslušným pokynem MŠMT a Školním řádem. Pohovoru s žákem se zúčastní podle situace třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, ředitel školy, asistent pedagoga. Věc bude oznámena zákonným zástupcům, případně jim bude doporučen pohovor s odborníky. O všech opatřeních bude veden písemný záznam.

Při řešení postupují pracovníci školy v souladu s metodickými doporučeními MŠMT.

Obsah

1. ÚČEL A PŮSOBNOST	39
ČÁST A – SPOLEČNÉ ZÁSADY KRIZOVÉ INTERVENCE.....	41
A.1 Bezprostřední ohrožení života nebo zdraví.....	41
A.1.1 Situace bez bezprostředního ohrožení.....	41
A.2 Komunikace s dítětem nebo žákem	42
A.3 Dokumentace	42
A.4 Informování zákonných zástupců	42
ČÁST B – POSTUPY PŘI JEDNOTLIVÝCH TYPECH RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ.....	44
6. ŠIKANA, AGRESE A OPAKOVANÉ UBLIŽOVÁNÍ.....	44
7. KYBERNETICKÁ AGRESE, KYBERŠIKANA A JINÉ ONLINE OHROŽENÍ.....	45
8. ALKOHOL, OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY	46
9. TABÁKOVÉ A NIKOTINOVÉ VÝROBKY	47
10. AKUTNÍ OTRAVA	48
11. TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ NEBO ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ A DOMÁCÍ NÁSILÍ.....	49
12. RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ.....	50
13. SEBEPOŠKOZOVÁNÍ.....	51
14. SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ.....	52
15. DUŠEVNÍ KRIZE A ZÁVAŽNÁ PSYCHICKÁ NEPOHODA	53
16. PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY	53
17. ZÁŠKOLÁCTVÍ A RIZIKOVÁ ABSENCE	54
18. KRÁDEŽ	55
19. VANDALISMUS	55
20. DISKRIMINACE, RASISMUS, XENOFobie, INTOLERANCE A EXTREMISTICKÉ PROJEVY	56
21. MANIPULATIVNÍ SKUPINY, NÁBOŽENSKÁ ČI IDEOLOGICKÁ RADIKALIZACE A SUBKULTURY	56
22. PROBLEMATICKÉ UŽÍVÁNÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ A BEHAVIORÁLNÍ ZÁVISLOSTI.....	57
23. HAZARDNÍ HRÁNÍ.....	58
24. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ.....	58
ČÁST C – BEZPEČNOSTNÍ A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	59
25. Obecný rámec	59
26. NÁSILNÁ OSOBA NEBO BEZPROSTŘEDNÍ NÁSILNÉ OHROŽENÍ	59
27. Postvence po mimořádné nebo tragické události	60
ČÁST D – PROVOZNÍ A HAVARIJNÍ SITUACE.....	61
28. VÝPADEK ELEKTRICKÉ ENERGIE NEBO VODY	61
Výpadek proudu nad 3 hodiny.....	61
ČÁST E – SPOLUPRÁCE A KONTAKTY	63

29. ZAPOJENÍ ŠKOLNÍHO PORADENSKÉHO PRACOVÍŠTĚ.....	63
30. EXTERNÍ ODBORNÁ POMOC	63
ČÁST F – VYHODNOCENÍ A AKTUALIZACE	65
31. VYHODNOCENÍ KRIZOVÉ UDÁLOSTI	65
32. AKTUALIZACE PLÁNU	65
Přehled hlavních metodických dokumentů	66

1. ÚČEL A PŮSOBNOST

Krizový a intervenční plán stanovuje základní postupy zaměstnanců školy při výskytu rizikového chování, ohrožení dítěte nebo žáka a dalších situacích, které vyžadují bezprostřední nebo koordinovanou reakci školy.

Cílem postupů je zejména:

- zajistit bezpečí dítěte, žáka a dalších osob,
- poskytnout přiměřenou bezprostřední podporu,
- zabránit dalšímu ohrožení,
- zajistit včasné předání informací odpovědným pracovníkům,
- koordinovat spolupráci školy se zákonnými zástupci a odbornými institucemi,
- zajistit odpovídající dokumentaci události,
- nastavit následnou podporu dítěte, žáka nebo kolektivu,
- využívat zkušenosti z událostí pro další preventivní práci školy.

Základní právní a metodický rámec

Krizový a intervenční plán vychází zejména z:

- zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, zejména § 29 upravujícího bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů,
- vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů,
- Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních příloh,
- Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016,
- Minimální standard bezpečnosti v regionálním školství, č. j. MSMT-19322/2024-4.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Vyhláška č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz škol, (zejména pro postup při výpadku vody),

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce a zákon č. 309/2006 Sb., o dalších podmínkách BOZP,
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci.

Při řešení konkrétní situace škola vždy vychází z aktuálního znění právních předpisů a metodických dokumentů MŠMT.

ČÁST A – SPOLEČNÉ ZÁSADY KRIZOVÉ INTERVENCE

A.1 Bezprostřední ohrožení života nebo zdraví

Pokud je dítě, žák nebo jiná osoba bezprostředně ohrožena:

1. **zajistit bezpečí ohrožené osoby** a ostatních přítomných,
2. pokud je to možné bez dalšího ohrožení, **zabránit pokračování nebezpečného jednání**,
3. podle charakteru situace přivolat zdravotnickou záchrannou službu 155, Policii ČR 158, případně volat 112,
4. zajistit přítomnost dalšího dospělého,
5. informovat vedení školy,
6. dítě nebo žáka v akutním ohrožení nenechávat bez přiměřeného dohledu,
7. informovat zákonného zástupce, pokud tím nedojde k ohrožení dítěte nebo ke zmaření dalšího odborného postupu,
8. po stabilizaci situace událost věcně zaznamenat.

A.1.1 Situace bez bezprostředního ohrožení

Pokud situace není akutní:

1. zachovat klid a zajistit dítěti bezpečný prostor,
2. vyslechnout dítě bez nátlaku a předčasného hodnocení,
3. neslibovat úplnou důvěrnost informací, pokud může být ohroženo zdraví či bezpečí dítěte,
4. zaznamenat významné skutečnosti,
5. informovat podle charakteru situace školního metodika prevence, výchovného poradce nebo vedení školy,
6. společně stanovit další postup,
7. zapojit zákonného zástupce, pokud je to vzhledem k charakteru situace bezpečné a vhodné,
8. podle potřeby zajistit či doporučit odbornou pomoc.

Metodická a právní opora: zákon č. 561/2004 Sb., zejména § 29; vyhláška č. 72/2005 Sb.; Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování.

A.2 Komunikace s dítětem nebo žákem

Při rozhovoru pracovník školy:

- vytváří klidné a bezpečné prostředí,
- bere sdělení dítěte vážně,
- nechává dítě mluvit vlastními slovy,
- používá otevřené a nehodnotící otázky,
- nevyslýchá dítě a nesnaží se získat podrobnou výpověď,
- nezpochybňuje prožívání dítěte,
- neslibuje, že sdělení za všech okolností zůstane pouze mezi ním a dítětem,
- nesdílí informace osobám, které je k řešení situace nepotřebují,
- přiměřeně věku dítěti vysvětluje další kroky.

A.3 Dokumentace

O závažných situacích je veden věcný záznam obsahující podle povahy události zejména:

- datum, čas a místo,
- osoby přítomné události,
- objektivně pozorované skutečnosti,
- podstatná sdělení dítěte či žáka, pokud možno jeho vlastními slovy,
- přijatá opatření,
- kontaktované osoby a instituce,
- dohodnuté další kroky.

Do záznamu se nezapisují nepodložené domněnky ani diagnostické závěry, které zaměstnanec školy není oprávněn stanovovat.

A.4 Informování zákonných zástupců

Znaky, že je potřeba informovat jiné zákonné zástupce dětí/žáků - INCIDENT

- Stal se významný incident – informovat zákonné zástupce stejný den, než se dostanou děti domů.
- Dopředu, pokud se se zákonnými zástupci domluvíme na základě diagnózy.
- Když chování dítěte/žáka řešíme napříč týmy.

Informovat raději dříve s méně informacemi.

Identifikace potřeb dítěte a spolupráce se zákonnými zástupci

Případy, kdy zásahy školy nestačí. Naplnění potřeb může být ze strany rodiny i odborníka.

1. týden: Zachycení signálu → interní ověření ve třídě

- učitelé si ujasní frekvenci, zapisují pozorování
- po týdnu učitelé vyhodnotí a informují ŠPP

2. týden: Interní konzultace (učitel + ŠPP)

- vedoucí ŠPP pozoruje, vyhodnotí zapsané pozorování učitelů
- schůzka s cílem rozhodnout se, zda informujeme zákonné zástupce

3. týden: Schůzka s rodiči

- pozvání okamžitě po rozhodnutí (e-mail oběma rodičům + souběžně ideálně osobní kontakt, kontrola 4 očí)
- termín schůzky cca za týden
- na schůzce zástupce učitelů a ŠPP
- dopředu připravený koncept zápisu
- do 2. dne po schůzce upravený zápis zákonným zástupcům e-mailem (kontrola 4 očí)

Neplatí jednotný časový postup pro všechny situace. Rychlost a způsob kontaktování zákonných zástupců se řídí závažností události, věkem a stavem dítěte, rizikem dalšího ohrožení a případnou potřebou konzultace s odbornou institucí.

Pokud existuje důvodné podezření, že dítě může být ohrožováno osobou, která o něj pečuje, škola neinformuje tuto osobu automaticky před konzultací dalšího postupu s OSPOD nebo Policií ČR.

ČÁST B – POSTUPY PŘI JEDNOTLIVÝCH TYPECH RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

6. ŠIKANA, AGRESE A OPAKOVANÉ UBLIŽOVÁNÍ

Při podezření na šikanu škola:

1. zajistí bezpečí dítěte, kterému je ubližováno,
2. informuje školního metodika prevence a vedení školy,
3. zabrání dalšímu pokračování ubližování,
4. postupuje při zjišťování situace diskrétně,
5. neprovádí jako první krok společnou konfrontaci dítěte, kterému je ubližováno, s dítětem, které ubližuje,
6. podle závažnosti zapojí odbornou podporu,
7. vhodným způsobem informuje zákonné zástupce,
8. nastaví ochranná a nápravná opatření,
9. pokračuje v práci s třídním kolektivem a sleduje účinnost opatření.

Při závažném násilí, bezprostředním ohrožení nebo podezření na trestný čin škola kontaktuje příslušné orgány podle charakteru situace.

Každý konflikt mezi žáky není automaticky šikanou. Posuzuje se charakter jednání, opakování či závažnost a případná nerovnováha sil.

Metodická a právní opora: Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016; Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování; vyhláška č. 72/2005 Sb.

7. KYBERNETICKÁ AGRESE, KYBERŠIKANÁ A JINÉ ONLINE OHROŽENÍ

Při výskytu kybernetické agrese škola:

1. zajistí bezpečí a podporu ohroženého žáka,
2. zabrání podle možností dalšímu šíření závadného obsahu,
3. doporučí uchovat důkazy – např. URL, zprávy, screenshoty a časové údaje,
4. nevyžaduje po dítěti opakované zobrazování ponižujícího nebo intimního obsahu,
5. informuje vedení školy a školního metodika prevence,
6. posoudí dopad události na bezpečí a vztahy ve škole,
7. podle situace spolupracuje se zákonnými zástupci, poskytovatelem služby, odbornou poradnou, OSPOD nebo Policií ČR,
8. zajistí následnou práci se zapojenými žáky a případně třídním kolektivem.

Pozornost je věnována zejména kyberšikaně, kyberstalkingu, vydírání a sextorzi, neoprávněnému šíření intimního obsahu, kybergroomingu, doxingu, zneužití AI k tvorbě ponižujícího či sexualizovaného obsahu a dalším formám online agrese.

Při podezření na trestný čin škola neprovádí vlastní rozsáhlé vyšetřování, ale zabezpečí dostupné informace a předá věc příslušnému orgánu.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování – aktuální příloha č. 7 ke kybernetické agresi a kyberšikaně; podle charakteru události zákon č. 40/2009 Sb. a zákon č. 359/1999 Sb.

8. ALKOHOL, OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY

Žák látku konzumuje nebo je podezření, že je pod vlivem

1. Zabránit další konzumaci.
2. Zajistit bezpečí žáka.
3. Posoudit jeho zdravotní stav.
4. Při poruše vědomí, dýchání nebo jiném významném zdravotním ohrožení volat 155.
5. Informovat vedení školy.
6. Informovat zákonného zástupce, pokud tomu nebrání závažná okolnost.
7. Událost zaznamenat.
8. Následně situaci řešit podle školního řádu a preventivních postupů školy.

Pedagog nestanovuje vlastními prostředky druh látky ani míru intoxikace.

Nález podezřelé látky

Pracovník školy:

- zbytečně s látkou nemanipuluje,
- neprovádí její testování, ochutnávání ani jiné určování,
- zabrání manipulaci žáků s látkou,
- informuje vedení školy,
- vedení podle charakteru situace konzultuje další postup s Policií ČR.

Podezření na distribuci

Škola nevede vlastní vyšetřování nad rámec svých kompetencí. Zajistí dostupné informace a vedení školy řeší další postup v součinnosti s Policií ČR.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT č. j. 21291/2010-28 – příloha č. 1 Návykové látky a příloha č. 4 Alkohol; zákon č. 65/2017 Sb.; podle okolností zákon č. 40/2009 Sb. Existence těchto příloh je uvedena i v aktuálních materiálech MŠMT k duševnímu zdraví.

9. TABÁKOVÉ A NIKOTINOVÉ VÝROBKY

Do oblasti patří zejména:

- cigarety,
- elektronické cigarety,
- zahřívané tabákové výrobky,
- nikotinové sáčky,
- další výrobky obsahující nikotin.

Při užívání ve škole nebo na školní akci pracovník:

1. zabrání pokračování jednání,
2. informuje odpovědného pedagoga nebo vedení,
3. podle závažnosti provede stručný záznam,
4. informuje zákonného zástupce,
5. postupuje podle školního řádu,
6. při opakovaném či závažném užívání nabídne rodině kontakt na odbornou pomoc.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 13 Tabák, aktualizovaná v roce 2022; zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Aktuální metodické materiály MŠMT přílohu č. 13 v tomto znění uvádějí.

10. AKUTNÍ OTRAVA

Při podezření na akutní otravu:

1. zajistit bezpečí dítěte a základní životní funkce,
2. při závažných příznacích nebo ohrožení života volat 155,
3. podle situace **kontaktovat Toxikologické informační středisko: 224 919 293 nebo 224 915 402,**
4. řídit se pokyny zdravotníka či TIS,
5. pokud je to bezpečné, zjistit, jakou látku dítě pravděpodobně požílo a přibližné množství,
6. uchovat obal či zbytek látky, je-li dostupný,
7. bez doporučení odborníka nevyvolávat zvracení ani nepodávat léčivé prostředky,
8. informovat vedení školy a zákonného zástupce.

Metodická a právní opora: § 29 zákona č. 561/2004 Sb.; zásady první pomoci a aktuální odborná doporučení Toxikologického informačního střediska.

11. TÝRANÉ, ZNEUŽÍVANÉ NEBO ZANEDBÁVANÉ DÍTĚ A DOMÁČÍ NÁSILÍ

Pokud dítě sdělí nebo pracovník školy zaznamená skutečnosti nasvědčující možnému týrání, zanedbávání, sexuálnímu zneužívání či domácímu násilí:

1. bere sdělení dítěte vážně,
2. zajistí jeho bezprostřední bezpečí,
3. vyslechne dítě citlivě a bez sugestivních otázek,
4. neprovádí vlastní vyšetřování a nepožaduje opakované popisování události,
5. objektivně zaznamená sdělení dítěte a vlastní pozorování,
6. neprodleně informuje určeného odpovědného pracovníka školy,
7. škola podle charakteru situace splní oznamovací povinnost a spolupracuje s OSPOD nebo Policií ČR,
8. neinformuje automaticky osobu, která může být původcem ohrožení,
9. poskytuje dítěti bezpečné školní prostředí a následnou podporu.

Při bezprostředním ohrožení se nečeká na další interní konzultace a kontaktuje se 158, 155 nebo 112 podle situace.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 5 Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole – doporučené postupy pro pracovníky škol, č. j. MSMT-3262/2024-1; zákon č. 359/1999 Sb.; zákon č. 40/2009 Sb. Aktuální příloha MŠMT pracuje mimo jiné s rozlišením akutního a chronického ohrožení a s rozdílným zapojením OSPOD, Policie ČR a zdravotnických služeb.

12. RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

Škola věnuje pozornost zejména:

- sexuálnímu nátlaku,
- nerespektování osobních hranic,
- věkově nepřiměřenému sexuálnímu chování,
- sexuálnímu obtěžování,
- rizikovému sdílení intimních materiálů,
- sextingu spojenému s nátlakem či dalším šířením obsahu,
- sextorzi,
- kybergroomingu,
- podezření na sexuální zneužívání.

Pracovník školy:

1. zastaví akutní nebezpečné jednání,
2. zajistí bezpečí dítěte,
3. bere jeho sdělení vážně,
4. nevede konfrontaci mezi zapojenými dětmi,
5. informuje vedení školy a příslušného pracovníka ŠPP,
6. podle charakteru situace naváže postupem pro ochranu ohroženého dítěte nebo kybernetickou agresi,
7. při důvodném podezření na trestný čin nebo ohrožení dítěte škola kontaktuje příslušné orgány.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 18 Rizikové sexuální chování, v aktuálním znění z ledna 2025; při podezření na sexuální zneužívání rovněž příloha č. 5; podle charakteru situace zákon č. 359/1999 Sb. a zákon č. 40/2009 Sb. Aktuální příloha č. 18 výslovně zahrnuje také pornografii, sexting, kybergrooming a další digitální formy rizikového sexuálního chování.

13. SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Akutní ohrožení

Pokud se žák právě vážně sebepoškozuje nebo hrozí závažné poranění:

1. pokud je to bezpečné, zabránit pokračování jednání,
2. zajistit první pomoc,
3. nenechávat žáka samotného,
4. přivolat dalšího dospělého,
5. podle zdravotního stavu volat 155,
6. informovat vedení školy,
7. informovat zákonného zástupce, pokud tomu nebrání závažná bezpečnostní okolnost.

Neakutní sebepoškozování

- vést klidný a podpůrný rozhovor,
- situaci nezlehčovat,
- nevyužívat tresty ani výhrůžky,
- zapojit ŠPP,
- spolupracovat se zákonnými zástupci a doporučit odbornou pomoc,
- současně posoudit možné sebevražedné riziko.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 16 Sebeпошкоzování; v souvisejících situacích také příloha č. 23 Psychická krize / duševní onemocnění žáka a příloha č. 24 Sebevražedné chování. Přehled MŠMT tyto přílohy uvádí jako vzájemně související metodické zdroje.

14. SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ

Každé sdělení o sebevraždě, sebevražedných myšlenkách nebo záměru je nutné brát vážně.

Mírné nebo nejasné riziko

- naslouchat klidně a bez hodnocení,
- citlivě se ptát na bezpečí žáka,
- zajistit kontakt s příslušným pracovníkem ŠPP,
- nezůstávat na řešení situace sám,
- zapojit zákonné zástupce a odbornou péči,
- domluvit konkrétní další kroky a podporu ve škole.

Střední nebo vysoké riziko

Pokud žák sděluje konkrétní plán, prostředky nebo bezprostřední úmysl:

1. nenechat žáka samotného,
2. zajistit bezpečný prostor a přítomnost dalšího dospělého,
3. pokud je to bezpečné, zabránit přístupu k prostředkům, kterými by si mohl ublížit,
4. při bezprostředním ohrožení volat 155 nebo 112,
5. informovat zákonného zástupce, není-li zdrojem ohrožení,
6. ve spolupráci s rodinou a odborníky následně nastavit podmínky bezpečného návratu a podpory žáka.

Pokus o sebevraždu ve škole

- zajistit první pomoc,
- volat 155,
- nenechávat žáka samotného,
- přivolat dalšího zaměstnance,
- informovat vedení školy,
- kontaktovat zákonné zástupce,
- chránit soukromí žáka,
- koordinovaně komunikovat s třídou,
- zajistit následnou psychosociální podporu.

Po závažné události škola řeší rovněž postvenci, tedy následnou podporu spolužáků, zaměstnanců a dalších zasažených osob.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 24 Sebevražedné chování – Co dělat, když – intervence pedagoga.

15. DUŠEVNÍ KRIZE A ZÁVAŽNÁ PSYCHICKÁ NEPOHODA

Při výrazné změně chování, akutní úzkosti, panickém stavu, dezorientaci, psychotických příznacích či jiné výrazné psychické nepohodě:

1. zajistit klidné a bezpečné prostředí,
2. nenechávat žáka bez podpory,
3. omezit počet osob kolem něj,
4. mluvit klidně, krátce a srozumitelně,
5. podle závažnosti zajistit zdravotnickou či krizovou pomoc,
6. informovat ŠPP / vedení a zákonného zástupce,
7. domluvit další odbornou podporu.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 23 Psychická krize / duševní onemocnění žáka; vyhláška č. 72/2005 Sb. v oblasti školních poradenských služeb.

16. PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Při podezření na poruchu příjmu potravy:

- nehodnotit vzhled ani hmotnost dítěte,
- neřešit situaci před spolužáky,
- vést citlivý individuální rozhovor zaměřený na konkrétní pozorované změny,
- konzultovat situaci se ŠPP,
- zapojit zákonné zástupce,
- doporučit odbornou zdravotnickou nebo psychologickou pomoc.

Při kolapsu, poruše vědomí, závažné slabosti nebo jiném akutním zdravotním ohrožení škola zajistí zdravotnickou pomoc.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 3 Poruchy příjmu potravy; při akutním zdravotním ohrožení § 29 zákona č. 561/2004 Sb. Existenci a návaznost přílohy č. 3 potvrzují také aktuální materiály MŠMT k psychickým krizím.

17. ZÁŠKOLÁCTVÍ A RIZIKOVÁ ABSENCE

Škola průběžně sleduje:

- neomluvenou absenci,
- nápadné zvýšení omluvené absence,
- opakované jednodenní či krátké absence,
- absenci vázanou na konkrétní dny, předměty nebo situace,
- další změny v docházce, které mohou signalizovat obtíže žáka.

Postup se neřídí pouze mechanickým počtem zameškaných hodin, ale charakterem, četností, příčinami a závažností absence.

Postup

1. Třídní učitel problém identifikuje a eviduje.
2. Proběhne rozhovor se žákem přiměřený jeho věku.
3. Škola kontaktuje zákonného zástupce a zjišťuje příčiny absence.
4. Podle potřeby se zapojí ŠPP.
5. Jsou stanovena konkrétní opatření a termín jejich vyhodnocení.
6. Při závažné, dlouhodobé nebo opakované absenci a známkách ohrožení dítěte škola spolupracuje s OSPOD a případně dalšími institucemi.
7. Oznámení Policii ČR se posuzuje individuálně v nejzávažnějších případech podle konkrétních okolností a právních podmínek.

Orientační počty hodin uvedené v metodickém doporučení MŠMT jsou vodítkem pro intenzitu reakce školy, nikoli automatickými právními hranicemi.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č. j. MŠMT-780/2024-3, aktualizace k 30. 1. 2026; zákon č. 561/2004 Sb.; při ohrožení dítěte zákon č. 359/1999 Sb.

18. KRÁDEŽ

Při nahlášení krádeže:

1. pracovník vyslechne poškozeného a pořídí základní záznam,
2. informuje vedení školy,
3. zajistí dostupné informace, aniž by nepřiměřeně prohledával osobní věci žáků,
4. informuje zákonného zástupce poškozeného,
5. podle závažnosti škola nebo zákonný zástupce kontaktuje Policii ČR,
6. je-li znám původce jednání, škola situaci řeší pedagogickými prostředky a podle školního řádu,
7. zapojení OSPOD se posuzuje podle míry ohrožení dítěte, nikoli automaticky podle samotného výskytu krádeže.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha věnovaná krádežím; školní řád; zákon č. 40/2009 Sb. podle povahy jednání; zákon č. 359/1999 Sb. pouze při naplnění podmínek ohrožení dítěte.

19. VANDALISMUS

Při úmyslném poškození majetku:

1. zajistit bezpečí osob a zabránit pokračování jednání,
2. zaznamenat vzniklou škodu,
3. informovat vedení školy,
4. zjistit základní okolnosti události,
5. informovat zákonné zástupce zapojeného žáka,
6. postupovat podle školního řádu,
7. otázku náhrady škody řešit odděleně podle příslušných právních pravidel.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha k vandalismu; školní řád; zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, v otázkách odpovědnosti a náhrady škody.

20. DISKRIMINACE, RASISMUS, XENOFOBIE, INTOLERANCE A EXTREMISTICKÉ PROJEVY

Škola reaguje zejména na:

- ponižování či vylučování z důvodu individuálních charakteristik člověka,
- rasistické nebo xenofobní výroky,
- nenávistné projevy,
- extremistickou propagandu spojenou s podporou násilí či nenávisti.

Postup:

1. škola jasně vymezí, že ponižování, násilí a diskriminace nejsou přijatelné,
2. zajistí bezpečí osoby, vůči níž jednání směřuje,
3. zjistí charakter a závažnost situace,
4. pracuje se zapojenými žáky i kolektivem,
5. při závažných či opakovaných projevech zapojí zákonné zástupce a odborníky,
6. při podezření na protiprávní jednání konzultuje další postup s příslušnými orgány.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT a jeho přílohy k extremismu, rasismu a xenofobii; vyhláška č. 72/2005 Sb.; podle závažnosti zákon č. 40/2009 Sb.

21. MANIPULATIVNÍ SKUPINY, NÁBOŽENSKÁ ČI IDEOLOGICKÁ RADIKALIZACE A SUBKULTURY

Samotná příslušnost k náboženskému hnutí, subkultuře nebo názorové skupině není rizikovým chováním.

Pozornost školy je namístě zejména při:

- závažné manipulaci,
- psychickém či fyzickém nátlaku,
- izolaci dítěte,
- výzvách k násilí,
- nenávisti vůči skupinám osob,
- omezování základních potřeb či práv dítěte,
- závažném narušení bezpečí, vzdělávání nebo psychického vývoje dítěte.

Škola řeší konkrétní rizikové jednání a potřeby dítěte, nikoli samotnou příslušnost ke skupině.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – přílohy věnované novým náboženským hnutím, subkulturám a extremismu; podle povahy případu zákon č. 359/1999 Sb. nebo zákon č. 40/2009 Sb.

22. PROBLEMATICKÉ UŽÍVÁNÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ A BEHAVIORÁLNÍ ZÁVISLOSTI

Varovnými signály mohou být například:

- zásadní narušení spánku,
- dlouhodobé zhoršení školního fungování,
- zanedbávání ostatních činností,
- výrazné konflikty spojené s používáním technologií,
- ztráta kontroly nad užíváním,
- psychické obtíže při omezení aktivity.

Škola:

1. pracuje s konkrétními pozorovanými projevy,
2. vede rozhovor se žákem,
3. spolupracuje se zákonnými zástupci,
4. podporuje zdravé digitální návyky,
5. při závažných obtížích doporučí odbornou pomoc.

Samotná vysoká frekvence používání digitálních zařízení bez dalších negativních důsledků není automaticky důkazem závislosti.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 15 Netolismus; podle konkrétních projevů také aktuální příloha č. 7 ke kybernetické agresi. Příloha č. 15 je součástí aktuálního systému metodických doporučení MŠMT.

23. HAZARDNÍ HRANÍ

Při podezření na problémové hazardní hraní škola:

- vede diskrétní rozhovor se žákem,
- zjišťuje dopady na školní, finanční a vztahové fungování,
- zapojuje zákonné zástupce,
- doporučuje odbornou adiktologickou pomoc,
- při známkách závažného ohrožení dítěte konzultuje další postup se ŠPP a případně OSPOD.

Zohledňuje se rovněž online hazard a digitální formy sázení.

Metodická a právní opora: Metodické doporučení MŠMT – příloha č. 21 Hazardní hraní; zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů. Přílohu č. 21 uvádějí aktuální metodické materiály MŠMT.

24. RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

Při bezprostředním nebezpečí:

1. prioritou je zabránit zranění dítěte a dalších osob,
2. podle situace zajistit první pomoc a přivolat složky IZS,
3. informovat vedení školy a zákonného zástupce,
4. událost následně vyhodnotit a případně upravit preventivní opatření.

Při opakovaném rizikovém chování škola:

- vede rozhovor se žákem,
- spolupracuje se zákonnými zástupci,
- zaměřuje preventivní práci na reálné dopravní situace, v nichž se dítě pohybuje,
- využívá praktický nácvik a metodické materiály BESIP.

Metodická a právní opora: aktuální Metodické doporučení MŠMT k prevenci rizikového chování v dopravě; § 29 zákona č. 561/2004 Sb.; metodické materiály BESIP.

ČÁST C – BEZPEČNOSTNÍ A MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

25. Obecný rámec

Podrobné postupy pro násilný útok, požár, evakuaci, ukrytí a další závažné mimořádné události jsou součástí samostatné bezpečnostní dokumentace školy.

Škola:

- průběžně vyhodnocuje bezpečnostní rizika,
- stanovuje odpovědnosti pracovníků,
- eviduje významné bezpečnostní incidenty,
- zajišťuje vzdělávání zaměstnanců,
- seznamuje pracovníky s postupy při mimořádných událostech,
- provádí přiměřená cvičení,
- spolupracuje se složkami IZS,
- dbá na to, aby opatření fyzické bezpečnosti nesnižovala psychické a sociální bezpečí školy.

Metodická a právní opora: Minimální standard bezpečnosti v regionálním školství, č. j. MSMT-19322/2024-4, MŠMT, listopad 2024; § 29 zákona č. 561/2004 Sb. Standard obsahuje mj. doporučení k bezpečnostní analýze, evidenci incidentů, bezpečnostnímu a koordinačnímu plánu, vzdělávání zaměstnanců a kartě školy pro součinnost s IZS.

26. NÁSILNÁ OSOBA NEBO BEZPROSTŘEDNÍ NÁSILNÉ OHROŽENÍ

Při útoku nebo bezprostřední hrozbě se zaměstnanci řídí bezpečnostními postupy školy a pokyny Policie ČR.

Obecnými prioritami jsou:

1. ochrana života a zdraví,
2. rychlé vyhodnocení možnosti bezpečného úniku nebo ukrytí,
3. varování dalších osob, pokud je to možné bezpečně,
4. přivolání Policie ČR – 158 nebo 112,
5. respektování pokynů zasahujících složek,
6. neposkytování veřejných či mediálních informací mimo určený komunikační systém školy.

Konkrétní taktické postupy jsou zaměstnancům předávány v rámci bezpečnostního školení a nejsou veřejnou částí Preventivního programu.

Metodická a právní opora: Minimální standard bezpečnosti v regionálním školství, č. j. MSMT-19322/2024-4; metodické materiály MŠMT pro fáze před krizí – během krize – po krizi. MŠMT na portálu Edu.cz vede samostatnou aktuální sadu materiálů k fyzické bezpečnosti, mimořádným událostem a psychosociální pomoci.

27. Postvence po mimořádné nebo tragické události

Po skončení bezprostředního ohrožení škola:

- ověří bezpečí všech osob,
- spolupracuje s IZS a dalšími institucemi,
- koordinuje informování zákonných zástupců,
- určí způsob komunikace s žáky, zaměstnanci a veřejností,
- chrání soukromí zasažených osob,
- zajistí první psychosociální pomoc,
- podle potřeby přizve krizové interventy nebo psychology,
- sleduje osoby, které mohou potřebovat dlouhodobější podporu,
- událost vyhodnotí a podle výsledků aktualizuje opatření.

Metodická opora: metodika MŠMT Škola a neštěstí: Jsme připraveni! a aktuální materiály MŠMT k první psychosociální pomoci a zvládnutí období po mimořádné události. Tyto materiály jsou součástí aktuálního souboru doporučení MŠMT pro fyzickou bezpečnost škol.

ČÁST D – PROVOZNÍ A HAVARIJNÍ SITUACE

28. VÝPADEK ELEKTRICKÉ ENERGIE NEBO VODY

V případě výpadku elektrického proudu je za řešení celé situace zodpovědná osoba - . Tato osoba zjistí výpad elektriny buďto s dostatečným předstihem a celou školu připraví s ředitelkou školy na odstávku elektriny. V případě akutního výpadku elektriny postupuje následujícím způsobem:

- Zkontroluje jističe – při vypadnutí i po nahození (velký náraz, když se najednou spustí všechny PC a další spotřebiče)
- Ověří výpadek proudu s ČEZ (aplikace či telefonicky)
- Kontakt/možnost ověření: bezstavy.cz
- Zkontroluje dostupné informace na webu a FB Mnichovic a ČEZu
- Informuje o výpadku elektriny a předpokládaném čase nápravy ředitelku školy a jednotlivé zástupce ze všech prostředí ve škole
 - Délka trvání
 - Zásoby vody a dalších věcí
 - Možnosti ohledně oběda a delšího pobytu dětí ve škole
- Když nejde proud, nejde voda – čerpadlo ze studně na elektřinu
- Topení není třeba kontrolovat

Určení pověřený hlavní zaměstnanec: eviduje informace a neopouští kancelář; informuje všechny ostatní o tom, co se děje; přijímá hlášení ze tříd o všech podniknutých krocích (informování rodičů, odchody dětí, dospělých, ...) a eviduje počty dětí a dospělých v budově.

Na výpadek proudu do 3 hodin je škola neustále připravena:

- Pitná voda
 - Nákup do zásoby (min. na 3 hod. výpadku proudu).
 - Vedoucí školní jídelny zajistí pitnou vodu pro dům.
 - Učitelé zajistí pitnou vodu pro své děti.
 - Zajištění dezinfekčního roztoku na ruce pro cca 80 lidí – ke každému WC (min. na 3 hod. výpadku proudu).
 - Zajištění kbelíku s vodou ke každému WC
 - Zajistit zásobu křehkých chlebů na svačinu
- O kompenzaci ze strany Mozaiky informuje ředitelka školy. V případě potřeby můžeme rodiče odkázat k případné kompenzaci na ČEZ.

Výpadek proudu nad 3 hodiny

- V případě vyhodnocení, že výpadek bude trvat déle jak 3 hodiny rozhodne vedení školy o případném informování rodičů a o odchodu dětí z Mozaiky

- Rodiče informujeme – telefonicky/smskou, e-mailem
 - SMS: „Naléhavá situace, více viz e-mail. Děkujeme ZŠ a MŠ Mozaika“
 - Jinak Možná vzorová SMS (nutno upravit dle vlastních podmínek): Vážení rodiče, v Mozaice došlo k výpadku elektrického proudu. ČEZ situaci řeší, ovšem není schopen oznámit, kdy dojde k nápravě (jde o závadu na vysokém napětí). Podobné havárie trvají většinou 4-5 hodin. Máme pitnou vodu, dezinfekci místo mytí rukou, jídlo pro děti je zajištěné. Jsme tedy bez užitkové vody a tepla. Zvládneme se o děti postarat do konce provozní doby/vyučování a kroužků. Pokud si chcete děti raději vyzvednout, bude to nejen z hygienického hlediska lepší. Děkujeme Vám za spolupráci (podpis)
- Ověřujeme dostupnost, pokud by výpadek trval déle, musíme rodiče a zákonné zástupce informovat i o tom, že bude nutné udělat opatření i pro další den/dny.
- Úměrně počtu dětí přizpůsobujeme také počet dospělých v budově.
- V období letních měsíců či příměstských táborů je možné zařídit náhradní program mimo budovu Mozaiky.
- Rodičům děkujeme za spolupráci a informujeme je o tom, co děti podnikly (FB článek, Zprávy z Mozaiky)
- Možnou kompenzaci s rodiči řeší ředitelka školy, pokud není stanoveno jinak.

Právní opora: § 29 zákona č. 561/2004 Sb.; související interní provozní, hygienická, BOZP a požárně-bezpečnostní dokumentace školy. Nejde o oblast specifické primární prevence, proto k ní není samostatná příloha Metodického doporučení MŠMT k rizikovému chování.

ČÁST E – SPOLUPRÁCE A KONTAKTY

29. ZAPOJENÍ ŠKOLNÍHO PORADENSKÉHO PRACOVISTĚ

Podle charakteru situace se zapojují zejména:

- ředitel/ředitelka školy,
- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- speciální pedagog a další členové ŠPP,
- třídní učitel,
- další pracovníci podle konkrétní situace.

U závažnější situace je vhodné určit jednoho pracovníka, který koordinuje další postup, aby nedocházelo k nekoordinované komunikaci s dítětem, rodinou nebo externími institucemi.

Právní opora: vyhláška č. 72/2005 Sb., zejména standardní činnosti školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších poradenských pracovníků školy.

30. EXTERNÍ ODBORNÁ POMOC

Podle charakteru situace škola využívá zejména:

- pedagogicko-psychologickou poradnu,
- speciálně pedagogické centrum,
- středisko výchovné péče,
- OSPOD,
- Policii ČR,
- zdravotnickou záchrannou službu,
- krizová centra,
- odborné psychologické, psychiatrické nebo adiktologické služby,
- specializované organizace pro práci s třídním kolektivem.

Aktuální kontakty jsou vedeny v samostatné části Preventivního programu školy Sít' spolupracujících a podpůrných služeb.

Základní krizová čísla

- 112 – jednotné evropské číslo tísňového volání
- 155 – zdravotnická záchranná služba

- 158 – Policie ČR
- 150 – Hasičský záchranný sbor
- 116 111 – Linka bezpečí
- Toxikologické informační středisko: 224 919 293, 224 915 402

ČÁST F – VYHODNOCENÍ A AKTUALIZACE

31. VYHODNOCENÍ KRIZOVÉ UDÁLOSTI

Po závažné události vedení školy společně s příslušnými pracovníky vyhodnotí:

- co se stalo a jak byla situace zachycena,
- zda byl postup dostatečně rychlý a srozumitelný,
- zda byly správně nastaveny odpovědnosti,
- zda byla zajištěna ochrana zasažených osob,
- jak fungovala komunikace uvnitř školy a navenek,
- zda je potřeba další práce s dítětem, třídou nebo zaměstnanci,
- zda je nutné upravit preventivní, krizové nebo bezpečnostní postupy.

Cílem vyhodnocení je zvyšování připravenosti školy a kvality následné podpory.

32. AKTUALIZACE PLÁNU

Krizový a intervenční plán je:

- kontrolován nejméně jednou ročně,
- aktualizován při změně relevantních právních či metodických dokumentů,
- aktualizován po závažné události, pokud evaluace ukáže potřebu změny,
- dostupný zaměstnancům školy v podobě odpovídající jejich kompetencím.

Zaměstnanci jsou s relevantními postupy pravidelně seznamováni.

Přehled hlavních metodických dokumentů

1. Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j. 21291/2010-28, včetně aktuálních příloh.
2. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016.
3. Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, č. j. MSMT-780/2024-3, aktualizace k 30. 1. 2026.
4. Příloha č. 5 Metodického doporučení MŠMT – Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole – doporučené postupy pro pracovníky škol, č. j. MSMT-3262/2024-1.
5. Příloha č. 18 – Rizikové sexuální chování, aktuální znění leden 2025.
6. Příloha č. 23 – Psychická krize / duševní onemocnění žáka.
7. Příloha č. 24 – Sebevražedné chování – Co dělat, když – intervence pedagoga.
8. Minimální standard bezpečnosti v regionálním školství, č. j. MSMT-19322/2024-4, MŠMT, listopad 2024.
9. Škola a neštěstí: Jsme připraveni! a navazující aktuální metodické materiály MŠMT k přípravě na mimořádné události, postupu během krizové situace a první psychosociální pomoci.

Přehled hlavních právních předpisů

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů.